

SMÅFISKER'N

NR 2/25 • ÅRGANG 41

Slik blir du hørt i KPA-prosessene

side 2-3

**Budsjettsatsing
på Oslofjorden**
side 14-15

**Uønsket gjest er
glimrende agn**
side 26-27

**Ungdommelig
hummerjakt**
side 30-31

ORGAN FOR NORGES FRITIDS- OG SMÅFISKERFORBUND

Uavhengig organ for Norges
Fritids og Småfiskerforbund

REDAKTØR:

Lars Kongsvik
Sagstadvegen 11
5243 Fana
959 78 566
kongsviklars@gmail.com

REDAKSJONSKOMITE:

Regionslederne

FORBUNDSFORMANN:

Lars Kongsvik
Sagstadvegen 11
5243 Fana
959 78 566
kongsviklars@gmail.com

REGIONSLEDERE I NFSF:**ØST:** Bjørn Bryng

Petersborgvn. 4
3115 Tønsberg
913 87 484
abcopp@online.no

SØR: Øyvind Jørgensen

Lokes vei 42B
4846 Arendal
900 26 177
granvik-as@outlook.com

VEST: Ottar Nygård

Pernesvegen 23
6717 Flatraket
918 60 683
Ottar.nygard@gmail.com

NORD: Tore Johnny Markussen

Legdaveien 17
8372 Gravdal
959 11 444
tore.johnny.markussen@gmail.com

ANNONSER: Tegnes gjennom
forbundsleder/redaktør.

Priser:

1/1 side: 3400 kr
½ side: 1800 kr
¼ side: 1200 kr
1/8 side: 900 kr

Redaksjonskomiteen oppfordrer
alle lokallag til å bidra med stoff
til kommende utgaver.

FORSIDEN: Store deler av Oslo-
fjorden stenges for fiske. Men barn
med krabbesnører er unntatt fra de
nye reglene. Foto: Lars Kongsvik

Opplag: 2000

Antall utgivelser pr. år: 2

Førtrykk: dragefjellet.no

Trykk: Kroonpress AS

Produsert i samarbeid med
Norsk Maritimt Forlag

Kopiering av innhold er ikke tillatt
uten samtykke fra utgiver.

www.nfsf.no

www.smafiskern.no

Kommunenes plan for arealbruk (KPA):

Utrolig viktig å

MENINGER: Vi lever i et samfunn der det meste er regulert, og hvordan ting blir regulert bestemmes i prosesser der både interesseorganisasjoner og folk flest blir tatt med på råd. Selvfølgelig er det ikke alltid at myndighetene hører på ditt råd, men det kan godt hende at de gjør det.

TEKST: Lars Kongsvik

Undertegnede var med på et folkemøte om rullering av kommunedelsplanen sin arealdel (KPA) for Bjørnafjorden kommune midt i oktober. Dette var på en måte startskuddet for en prosess som skal ende med endelig vedtak vinteren 2027 om hvordan arealbruken i kommunen skal være de neste 12 årene.

Gjelder også strandsone og sjø

KPA har mest innhold som gjelder fastlandet, fordi det skjer mest der både når det gjelder folk og næring. Like fullt regulerer planene også sjøområder og strandsone. *Sjøen er fri for alle*, blir det iblant sagt. Det er mye riktig i det, men så oppleves det også at sund el-

ler strandområder fylles igjen ved næringsetablering, boligbygging eller veibygging, naustområder og kaier legger beslag på områder som før var åpne og tilgjengelige. Og sist men ikke minst, akvakultur griper inn i både bruk og ferdsel med store konsekvenser for kystens befolkning.

Forenklet kan en si at rulleringen inneholder disse delene:

- Kommunen foreslår planprogram
- Høring 1 om planprogram
- Politisk vedtak av planprogram
- Høring 2 om forslag til ulike plandeler
- Kommunen utarbeider nytt forslag
- Høring 3 om forslag til ny KPA
- Politisk vedtak av ny KPA

bli med på høringene

Hvordan påvirke?

Kommunens arealplanleggere kjører prosessen med rullering av KPA i kommunene. Deres arbeid er veldig åpent og gir store muligheter for å komme med innspill og påvirke underveis. Arealplanleggerne forslag er ikke gjeldende før politikerne har vedtatt planen. Da er den bindende for kommunens politikk i en planperiode som ofte er på 10 – 12 år, eller til ny plan vedtas. Den åpne prosessen med påvirkning skjer ved å svare på høringer underveis. Så skal en ikke se bort fra at politikere også kan påvirkes, det er jo de som fatter vedtakene. Men det skal også sies at planforslag som kommer til politisk behandling ofte er så godt bearbeidet at de ikke endres vesentlig ved endelig politisk behandling.

Høring 1: Enkeltpersoner eller organisasjoner som vil påvirke kan først si noe om de mener planprogrammet er bra eller bør endres. Her ligger det ofte avgrensinger i hva kommunen vil behandle videre. En

kan for eksempel si at arealbruk i strandsonen ikke skal behandles eller at en vil legge stor vekt på å lete etter muligheter for å tilrettelegge nye areal til akvakultur. Så kan en velge å gå forbi behandling av arealer spesielt tilrettelagt for friluftsliv og rekreasjon. I høringsrunden til planprogrammet kan en for eksempel argumentere for at nye områder skal med. En kunne for eksempel tenke seg at akvakultur lett kan fortrengte friluftsliv og rekreasjon og at dette området også må med i planprogrammet.

Høring 2: Neste steg er at planprogrammet vedtas politisk. En kan i fortsettelsen komme med innspill til det som er tatt med i planprogrammet. I denne høringsrunden kunne vi tenke oss at kommunen hadde tatt til følge at friluftsliv og rekreasjon også skulle behandles. Sett fra et kystboer og fritidsfiskerperspektiv, står en da fritt til å argumentere for at områder som ansees som viktige i denne sammenhengen avsettes til slike formål. Når høringsrunden er ferdig starter planleggerne sitt arbeid med å se kommunen sine behov opp mot det som er kommet av innspill. Arbeidet ender med forslag til ny KPA.

Høring 3: Dette er høringsrunden der en kan si noe om planleggerne forslag til ny KPA. Det er alltid slik at påvirkningsmulighetene er størst tidlig i en prosess. Likevel er det mulighet for å komme med innspill i den siste høringsrunden der en kan si noe om det konkrete planforslaget som foreligger. Etter disse høringsinnspillene er det ny runde med arbeid i planavdelingen før endelig anbefalt plan framlegges for politisk behandling i kommunen.

Hvordan angår dette oss?

KPA blir førende for arealbruken i 10 – 12 år. Hvis det er åpnet for akvakultur i et nytt område vil det være veldig kort vei for etablering av et nytt oppdrettsanlegg. En

◀ **LANG PROSESS:** Etter innspill, høringer og reviderte forslag er det kommunestyrene som til slutt vedtar KPA-dokumentene.

ARKIVFOTO: JAN HANCHEN MICHELSEN

► VIKTIG:

KPA-prosesser kan virke både tørre og uoversiktelige. Men er mulig for alle å komme med innspill til disse viktige planene.

ILL: STORFJORD KOMMUNE

vil vanskelig kunne stoppe en nyetablering om kommunen har åpnet området for akvakultur. Hvis en derimot klarer å argumentere så godt mot åpning av nye arealer til oppdrett at KPA ikke åpner for nye områder er slik ekspansjon uaktuelt.

Ulv i fåreklær

Så må en være klar over noe som kan oppleves som en felle. Dersom det er mye dragkamp om å åpne et område for akvakultur, velger politikerne iblant å kategorisere området som et «flerbruksområde». Dette kan høres fint ut. Virkeligheten er at oppdretteren da får en litt tøffere kamp for å få etablere oppdrett, MEN i det øyeblikket en får ja, er området underlagt rammebetingelsene for oppdrett som gjelder og andre «flerbruksinteresser» må vike.

Særlig aktuelt i vest og nord

Oppdrett finner du ikke mye av på sørlandet og østlandet. Når du har passert Jæren og beveger deg oppover vestlandet begynner det derimot å tette seg til. Her setter oppdrett betydelige fotavtrykk og legger beslag på store sjøområder nærmest overalt. Småfisker'n er ingen kamporganisasjon mot oppdrett, men vi har en bestemt mening om at dagens oppdrett ikke er bærekraftig og fremtidsrettet. Vi ønsker oppdrett over i lukkede systemer. Uten en slik endring kan vi ikke se at der er rom for å utvide arealene som blir avsatt til dette. Tydelige innspill til kommunene sin rullering av KPA er derfor en viktig lokal kamp for å stoppe videre ekspansjon i havbruk med driftsformer som ikke har fremtiden for seg. ●

MENINGER: Sommerens avgjørelse om å gå for det mest omfattende fredningsalternativet rundt Oslofjorden har for alvor begynt å synke inn. Det som en gang var en fiskerik, frisk fjord er nå stengt for fiske på ubestemt tid, som et tiltak for å bygge opp igjen bestandene.

Vi er helt enig med at arter som virkelig er truet må vernes. Verre er det når fisket stanses på sunne bestander som makrell, ørret, krabbe, hummer og sjøkreps. Dette var unødvendig og tjener ingen god hensikt. Det ville vært fullt forsvarlig å frede torsken samtidig som fisket på livskraftige bestander fikk fortsette.

Håper på miljøtiltak – raskt

Fiskestopp uten miljøtiltak er meningsløst. Dersom fisken skal komme tilbake, må miljøet i Oslofjorden bedres. Betydelig økt rensing av kloakk, redusert avrenning fra landbruket og ytterligere reduksjon i industriutslipp er avgjørende tiltak. Vi håper myndighetene tar ansvar både lokalt og sentralt.

Må finne handlingsrommet

Sjøliv og fiske gir stor glede og mye livsinnhold for mange mennesker langs kysten, ikke minst langs Oslofjorden. Da er det viktig å utnytte det handlingsrommet som fortsatt finnes for å utøve sjøliv og fiske. Det kan bety lengre gang-

tid til fiskeplasser, og fiske på nye måter – bare med håndsnøre. Halvering av antall teiner i hummer, krabbe- og krepsefiske, samt forbud mot reketeiner gir mindre fangst av skalldyr. Lengre teinesesong kan selvsagt kompensere for noe av nedgangen, men teinefiske i november med mørketid og mye dårlig vær er ikke det helt store. Så vil NFSF på ingen måte slippe taket i saken med de urimelige reguleringene. Dette er ikke noe lett arbeid, men vi får se hva det politiske flertallet faktisk mener om saken.

Mer fisk videre langs kysten

Om du følger kysten fra Oslofjorden og hele den lange veien rundt Kristiansand og mot nord, er heldigvis hovedinntrykket at det blir økende tilgang på fisk. Likevel er det en trend, nesten alle steder, at det er betydelig mindre fisk nå enn for 50 år siden.

Turistfisket

NFSF er enige med både Norges Fiskarlag og Kystfiskarlaget om at fisketrykket i turistfisket er for stort. Den lokale beskatningen gir uønsket nedgang i flere bestander. Det er gledelig at myndighetene har tatt grep. Vi mener likevel at dette ikke er nok, og at en på sikt må over på et nesten reint opplevelsesfiske samt til egen mat under oppholdet.

Organisasjon

Det er gledelig når vi ser at ungdommen tar opp fisketradisjoner med faste redskaper som teiner og garn. Disse redskapene har vært flittig brukt i det tradisjonelle fritidsfiske. Vi må oppmuntre og føre videre kunnskaper slik at dagens ungdom

▲ **VAKKER, MEN TRUET:** Oslofjorden sett fra Ekeberg. CC BY-SA 2.5

også blir solide fritidsfiskere. Like viktig er det å ta dem med inn i lokallagene våre og gi dem oppgaver og ansvar litt etter litt. Så må vi være åpne for at de unge kanskje gjør ting litt annerledes enn oss. Det er ikke farlig. Uten nytenking og påfyll av ungdom er ikke organisasjonen vår liv laga – tenk litt på det!

Derfor ber vi deg også om å få med deg noen nye inn i lokallaget ditt. Om alle klarer å skaffe ett nytt medlem, blir vi dobbelt så mange, og det ville være en vanvittig endring for forbundet vårt.

Ta noen med på fisketur!

Hva om du inviterer en med deg på fisketur enten det er nabo, venninne, kamerat, kollega eller en i familien. Det må ikke skje på sommeren, finn mulighetene til alle tider av året. Hvis båten er på land, kan du kanskje låne av en annen eller rett og slett la det bli stangfiske fra land. Så må du gjerne la deg inspirere av Lars Monsen og ta med kokeapparat og stekepanne slik at det kan lages lunsj eller middag på tur. Fiske hører sammen med opplevelse, så her er det bare å være kreativ.

Du er også invitert til å ta bilder og skrive noen linjer som bidrag til kommende nummer av Småfiskern. ●

Jeg ønsker alle en flott vinter og vår med gode fiskeopplevelser og store eller små fiskefangster.

Lars Kongsvik

Forbundsleder Lars Kongsvik • kongsviklars@gmail.com

FRA **5599,-**

Smartliner Pro Teinehaler

- Solid haler til gunstig pris
- Norsk design
- 3 modeller: 300W - 600W - 900W

Kilespor med nøyaktig tilpasset vinkel som griper godt på tauet.

Bærehåndtak i halerens balansepunkt.

Optimalt plasserte utkasterkniver sørger for "handsfree" innhaling.

Solid arm som kan tas av ved transport.

Solid blokk av fiberarmert nylon.

Haleren kan enkelt løsnes og løftes av foten.

Ikke behov for klemme eller rulle for å holde tauet i sporet.

Vippebryter med fjærbelastet revers.

Motor med overbelastningsvern. Haleren tar en liten pause hvis den blir for varm.

Solid fot. Låsbar i 0-90-180 og 270 grader.

Haleren kan legges på siden uten at plastdekselet berører bakken og blir skadet.

Med lidenskap for sjøen!

www.maritim.no

Tlf: 37 00 03 70 - salg@maritim.no

Første skritt til krav om lukkede sjøanlegg

MENINGER: I februar 2025 avholdt Nærings- og Fiskeridepartementet en høring om bruk av nedjustert kapasitet på spesielle vilkår.

TEKST: Lars Kongsvik

Saken går i korthet ut på at mange oppdrettere har fått nedjustert produksjonskapasiteten grunnet for høye anslag av lakselus i merdene. Nå får oppdretterne tilbake denne kapasiteten om de produserer på nærmere angitte miljøvilkår. Norges Fritids- og Småfiskerforbund er engasjert i å få sunne, balanserte forhold i økosystemene som er leveområde til villfisk og andre marine organismer. Dette er helt essensielt om en skal ha levedyktige ressurser å høste av i framtiden. Oppdrett er en viktig og stor næring langs kysten, men den legger også beslag på betydelige områder og setter tydelige fotavtrykk i naturen. Vi mener derfor det er viktig å legge føringer for å få næringen inn i mer bærekraftige driftsformer.

Dette er vilkårene

Oppdrettsvolumet kan fortsatt ligge i sjø, men må ha følgende kvaliteter:

- Tett barriere ut mot omgivelsene
- Vanninntak fritt for egg og fritt-svømmende stadier av lakselus
- Må kunne samle opp fiske-ekskremer (slam) og for-rester
- Ha en ekstra sikring mot rømming

Oppdrettere som kan dokumenter at de vil produsere det nedjusterte volumet etter vilkårene nevnt over vil få tilbake tillatelsen til å produsere med full tillatt kapasitet.

Riktig retning men små skritt

Ordningen som nå blir innført er et tydelig skritt i riktig retning fordi det er krav om å produsere i lukkede anlegg. Samtidig er det ikke krav til å gjennomføre oppsamling av slam og forrester, kun at dette skal kunne gjøres. I praksis vil oppdretteren filtrere ut partiklene i vannstrømmen som pumpes gjennom anlegget for så å la alt gå på sjøen igjen på utsiden av anlegget.

Selv om det pr. nå ikke er krav om oppsamling av slam og forrester, tror vi

det bare er et spørsmål om tid og etablering av mottaksapparat før dette er på plass. I dag er det ikke noe stort mottaksapparat for å ta imot avfall fra fiskeoppdrett. Det kreves industrielle storskala løsninger i landanlegg for å håndtere dette når større oppdrettsvolum tar vare på slam og forrester. Dette blir en viktig brikke for å håndtere oppdrett i lukkede anlegg.

Krav om en rigid, varig løsning

Departementet har ikke lagt føringer på hvilken løsning oppdretteren velger når det gjelder fysisk konstruksjon av anlegget, bortsett fra at det skal være en fysisk tett barriere mellom oppdrettet og havrommet og at det skal være en dobbel sikring mot rømming.

Etter NFSFs vurdering burde departementet satt krav om en rigid konstruksjon i formstabile materialer slik at anlegget som etableres blir konstruert med tanke på å vare i flere tiår. Med en slik konstruksjon vil kravet om dobbel sikring både være overflødig og teknisk kompliserende. For eksempel vil en not som ekstra sikring være til hinder for rengjøring og drift enten den ligger på utsiden eller innsiden av den tette barrieren. Vi vil også påstå at en rigid konstruksjon med enkel barriere er betydelig mer rømmingssikker enn en fleksibel løsning med dobbel barriere. NFSF spilte dette inn til departementet i høringen, men de valgte å ikke legge vekt på det. Vi har likevel et håp om at framsynte oppdrettere velger en rigid og varig løsning.

Hold fokus på oppsamling

Ordningen som nå innføres skal være gulroten som «tvinger» oppdretterne til å vise at de kan produsere i lukkede anlegg i sjø og ha teknisk utstyr til å samle opp slam. For alle som kjemper for lukkede anlegg, er det viktig å holde oppe presset for at krav om oppsamling gjennomføres. Oppdrettere som faktisk samler opp avfallet må få positivt fokus, og myndighetene må stadig utfordres på å innføre krav om oppsamling. ●

◀ **MULIG LØSNING:** Prototypen på «oppdrettsegget» Ovum leverer det som myndighetene etterspør - av egen fri vilje!

FOTO: JORUNN SÆLE BJØRKHaug

FOTO: SYNØVE DREYER

Fiskesuppe med hyse og purre

En fiskesuppe trenger ikke mange forskjellige ingredienser for å smake godt. Her får suppen ekstra god smak med purre, laurbærblad, persille, sjalottløk og eplecider. Mange fisker hyse under vinterfisket, og hvorfor ikke benytte denne møre, hvite og velsmakende fisken til fiskesuppe?

Porsjoner: 4

Tid: 30-40 min

Ingredienser:

- 400 g hysefilet, uten skinn og bein
- 2 stk purreløk
- 1 stk laurbærblad
- 1 stilk kruspersille, frisk
- 2 stk sjalottløk
- 2.5 dl eplecider
- 6 dl vann
- Salt og pepper
- Dill, frisk

Fremgangsmåte:

- Skjær hysefileten i strimler.
- Lag suppekvast av et par grønne purreblad, laurbærblad og persille. Bind sammen med bomullshyssing.
- Hakk sjalottløk og kok den sammen med suppekvasten i eplecider og vann i ca. 20 min. Ta opp kvasten.
- Skjær purre i tynne ringer og ha i suppen sammen med fisken.
- La suppen trekke til fisken er kokt, ca. 2 minutter.
- Smak til med salt og pepper.
- Server suppen med finhakket dill på toppen og med brød ved siden av.

Oppskriften er hentet fra www.godfisk.no

Minneord:

Tom Thøversen

23. mars i år gikk Tom Thøversen bort etter lengre tids sykdom. Etter Toms ønske foregikk seremonien i stillhet. Han ble 72 år.

Tom var medlem i Sandefjord-foreningen i mange år og satt flere år som styremedlem fram til foreningen ble lagt ned. Han meldte seg da inn i Tønsberg-foreningen.

Tom ble valgt til regionsleder i forbundet på landsmøtet i 2016 og hadde dette vervet fram til landsmøtet i 2024.

Om vi manglet lokaler regionalt eller sentralt, dette ordnet Tom gjennom sine bekjente.

Han var også aktiv i hvalbåten «Southern Actor», veteranskipet som ligger ved museumsbrygga i Sandefjord.

Jeg ble selv kjent med Tom i Sandefjord-foreningen. Han var en jovial, balansert person som evnet å ta tak der det trengs. Tom var ofte på besøk hos meg eller kom innom båthavna på Vallø, hvor han likte seg svært godt. Det ble mange gode samtaler om mangt og mye, og da særlig fiske!

*Vi savner deg, Tom
Tom Sollie*

Samfiske for fritidsfiskere

MENINGER: Kan vi få drive samfiske med andre og samtidig beholde redskapsmengden som fritidsfiskere?

TEKST: Lars Kongsvik

Reguleringsmøtet i november tok opp *Mandat for arbeidsgruppe angående drivstoffeffekter av reguleringer*.

Som alle andre sektorer i samfunnet skal også fiskeriene jobbe for å bruke mindre fos-silt drivstoff og redusere CO2-utslippene. I dette arbeidet er det helt naturlig å prøve å få fritidsfisket til å bidra.

NFSF mener derfor at det bør gis mulighet for at fritidsfiskere kan gå sammen to og to i én båt og samtidig beholde rettighetene til personlig redskapskvote. Dette syns-

punktet ble spilt inn til sak 4/2025 på reguleringsmøtet.

Strykker sikkerheten

Endringen vil også gi en viktig tilleggsgevinst rent sikkerhetsmessig. Alenefiske utgjør en betydelig risiko når en fisker med faststående redskaper, og samfiske vil derfor bli et kjærkomment bidrag til økt sikkerhet blant fritidsfiskere.

Livsviktig bieffekt

NFSF mener det er på tide å åpne opp for samfiske som beskrevet. At inngangen nå er CO2 reduserende tiltak, er underordnet. Det er ikke få fritidsfiskere som i årenes løp

▲ **SE MULIGHETENE:** At flere fritidsfiskere kan fiske sammen på færre båt uten å måtte dele kvotene har både miljømessige og sikkerhetsmessige goder, mener NFSF. ARKIV/ILLUSTRASJONSFOTO

har forlatt oss på tragisk vis under fiske. Kan en gå to sammen blir sikkerheten en helt annen. Vi håper at myn-

dighetene denne gangen tar til fornuften og finner en løsning på saken. ●

GODTERIBUTIKKEN FOR OSS FRITIDSFISKERE

Ekstremt gode priser på ekstremt godt utvalg av fiskeutstyr.

Berntsen Engros AS

Øyesletta 55, 4484 Øyestranda • 38 35 01 45 – 991 50 483

Ordinære åpningstider:
Man-fre: 09.00-17.00
Lørdag: 09.00-14.00

Mer enn 110 år i kystfolkets
TJENESTE

NOGVA NANNI > 2025 kampanje

> N3.21 - 21 HK

KAMPANJEPRIS **93.500,-**

> N3.30 - 29 HK

KAMPANJEPRIS **114.750,-**

> N4.38 - 37,5 HK

KAMPANJEPRIS **138.000,-**

> N4.50 - 50 HK

KAMPANJEPRIS **158.375,-**

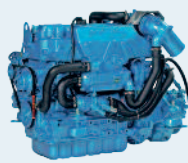
www.nogva.no

> N4.65 - 59 HK

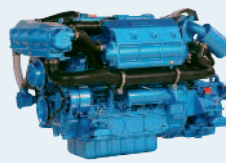
KAMPANJEPRIS **169.250,-**

> N4.80 - 79 HK

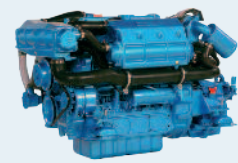
KAMPANJEPRIS **206.750,-**

> N4.115 - 115 HK

KAMPANJEPRIS **255.000,-**

> N4.140 - 135 HK

KAMPANJEPRIS **258.750,-**

> T4.205 - 200 HK

KAMPANJEPRIS **367.500,-**

> T4.270 - 265 HK

KAMPANJEPRIS **372.500,-**

> 6.420 TDI - 320 HK

KAMPANJEPRIS **420.625,-**

Alle motorer fra og med N4.38 leveres med sluregear. Alle priser forstås EX. WORKS Søvik inkl. moms.

NOGVA MOTORFABRIKK AS
NO-6280 SØVIK

T +47 70 20 84 00
F +47 70 20 84 10

E-POST firmapost@nogva.no
> nogva.no

NOGVA

Fritidsfisker frikjent i Høyesterett

§
29

FORSKRIFTER: I forrige nummer av Småfisker'n skrev vi om en fritidsfisker fra Hjellesstad ved Bergen som var dømt i Tingretten og Lagmannsretten for å sette ut krabbeteiner med for liten flukttåpning til oppbevaring av kamskjell. Til sist gikk saken til landers øverste domstol.

TEKST: Lars Kongsvik

Saken er nå ferdig behandlet av Høyesterett, som har en annen oppfatning enn de lavere rettsinstansene.

Spørsmålet er om høstingsforskriften §29 første ledd gjelder ved bruk av krabbeteiner til oppbevaring av kamskjell. Påtalemakten mente at teinen også kunne fange krabbe og at kravet om flukttåpning var gjeldende selv om en anerkjente at hensikten med teinebruken ikke var fangst av krabbe. De la til grunn at §29 sier at: *I teiner som er satt ut til fangst av*

krabbe på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med statistikkområde 00–38, skal det være minst én sirkelformet flukttåpning med diameter på minst 80 mm på hver side av redskapet.

Dermed så en bort fra lovens bokstav som kun sier at teiner satt ut til fangst av krabbe har krav til flukttåpning.

Fritidsfiskeren mente på sin side at han ikke kunne dømmes siden teinen ikke var satt ut for å fange krabbe, men kun for å oppbevare kamskjell.

Høyesterett mener at det springende punkt ved tolkningen er om påbudet i

§ 29 første ledd første punktum gjelder i et tilfelle der teinene ikke ble satt i sjøen for å fangste krabber, men for å oppbevare kamskjell.

Prinsipiell viktig dom

Saken endte med frifinnelse. Høyesterett drøftet saken og sier avslutningsvis:

(...) slik § 29 første ledd første punktum er formulert, kan ikke formålsbetraktninger eller reelle hensyn etter mitt syn begrunne en tilsidesettelse av det som etter ordlyden er et vilkår for straffansvar. Jeg føyer til at det synes uproblematisk å gi en presis regulering som omfatter enhver bruk av teiner, uavhengig av fangstformål, dersom lovgiver finner en slik regulering ønskelig. Jeg konkluderer på denne bakgrunn med at påbudet i høstingsforskriften § 29 første ledd første punktum gjelder bare dersom teinene er satt ut for å fangste krabbe. Tilsvarende gjelder påbudet om rømningshull i § 29 tredje ledd bare der teiner er satt ut til fangst av de arter som denne bestemmelsen nevner.

Advokatfullmektig Aleksander Hatlem i Elden advokatfirma sier til Fiskeribladet at dette er en grunnleggende prinsipiell dom, som bygger på klarhetskravet i straf-

◀ **HELT LOVLIG:** Her er den ene krabbeteina med rømningshull på 60 mm som ble brukt til å oppbevare kamskjell. Etter dommen i Høyesterett er dette nå ikke straffbart.

FOTO: POLITIET

▲ **VANT SAKEN:** Høyesterett ga medhold til en fritidsfisker som tapte to rettrunder etter å ha blitt bøtelagt for å sette ut krabbeteiner med for liten flukttåpning. Formålet var oppbevaring av kamskjell, ikke å fiske krabbe. FOTO: HELGE HØIFØDT CC BY-SA 4.0

feretten. Man skal kunne lese ut fra lover og forskrifter, klart og tydelig hva som er straffbart.

Viktig med høyt presisjonsnivå

Står det ikke at en handling er straffbar, skal man ikke straffes. Det er et viktig prinsipp ikke bare innenfor fiskerilovgivningen. Også andre advokater peker i etterkant på det Høyesterett understreker i domsslutningen; at det synes uproblematisk å gi en presis regulering som omfatter enhver bruk av teiner, uavhengig av fangstformål, dersom lovgiver finner en slik regulering ønskelig.

Altså må en utvidet eller skjerpet regulering skje gjennom endring av lover og

forskrifter og ikke ved en utvidet tolkning av gjeldende bestemmelser.

Glad og lettet

Fritidsfiskeren uttrykker glede over at han har forstått regelverket riktig og dermed ikke handlet i strid med loven. Han kjørte saken uten forsvarer i Tingretten og anket selv saken videre til Lagmannsretten. I den videre rettsbehandlingen ble han bistått av Advokat Maria Hessen-Jacobsen i Elden advokatfirma.

Det er jo litt spenstig å gå i rettssystemet uten advokat, og mannen har opplagt litt juridisk innsikt siden saken ble fremmet så juridisk korrekt at den faktisk ble tatt inn som ankesak til Lagmannsretten.

Vil justere forskrifter

Høyesterett kom med et lite stikk til lovgiver for upresis formulering av forskriften. Småfisker'n kontaktet derfor Fiskeridirektoratet og spurte om de ville foreta seg noe i forhold til å endre forskriften slik at den er mer presis i forhold til det som var intensjonen.

– Vi vil se på både denne og eventuelt andre forskrifter for å sikre at teksten blir mest mulig presis, sier Trond Ottemo hos Fiskeridirektøren. Han nevner spesielt forskriften som kommer om rømningsvei i fisketeiner. Her vil en se nøye på formuleringene slik at det ikke blir rom for noen annen forståelse enn det som er lovgivers intensjon. ●

Turistfisket frå 1. januar 2026:

Er dette gode nok reglar?

FORSKRIFTER: I siste utgåve av Småfisker'n hadde vi ei brei beskriving av føreslegne tiltak for å redusere omfanget av turistfisket i sjø.

TEKST: Lars Kongsvik

Fiskeridirektoratet hadde i utgangspunktet store ambisjonar. Vi ser at noko er endra, men det er kanskje ikkje dei store endringane. Direktoratet varsla ei ny høring i løpet av 2025 men vi har ikkje motteke noka ny sak per 15. november. Vi formidlar her reglar, og ramar frå direktoratet og kjem med en del egne betraktningar. Teksten er noko forkorta.

Reglane for turistfisket

Reglar for turistfiskebedrifter og utanlandske turister:

- Berre bruke handhalden reiskap. Turistar har ikkje høve til å bruke garn, teiner, ruser, liner eller liknande.
- Ikkje ferdast nærare enn 100 m frå oppdrettsanlegg når ein fiskar. All båttrafikk skal skje minst 20 m unna oppdrettsanlegg og festeanordningar.
- Ikkje selje fangsten.
- Ikkje fiske fisk under minstemål, eller på heilt eller devis freda arter.
- Ikkje delta i direkte fangst av kongekrabbe, men det er sett av ein kvote til bedrifter som driv turistfiske i Finnmark.
- Delta i jakt på kystsel berre på visse vilkår og saman med ein norsk statsborgar og dersom du har godkjent skyttarlisens.

Kvote- og dokumentasjonskrav

Det er berre mogleg å utføre fisk dersom du har fylt 12 år og har fiska og opphalde deg hos ei registrert turistfiskebedrift. Utførselskvoten er 18 kilogram fisk eller fiskeprodukt. Du kan ta med deg utførselskvoten inntil to gongar per år.

- Frå og med 1. januar 2026 vil utførselskvoten vere 15 kilo inntil to gongar per år.
- Frå og med 1. januar 2027 vil utførselskvoten vere 10 kil inntil to gongar per år.

Du kan ikkje ta med troféfisk i tillegg til kvota. Ferskvassfisk, som laks, aure og røye, kjem utanom utførselskvoten. Turistfiskarar skal dokumentere at fisket har gått føre seg i regi av ei registrert turistfiskebedrift når dei tar fisk ut av landet.

Minimumskrav til dokumentasjon ved utførsel

- Namn, fødselsdato og bustadadresse til den som fører ut fisken
- Namn, besøksadresse og organisasjonsnummer til den registrerte turistfiskeverksemda
- Tidsrom for opphald og fiskeperiode
- Dato for utferding
- Namn, kontaktinformasjon og signatur frå ansvarleg person hos verksemda

ARKIVFOTO:
JAN HANCHEN MICHELSEN

Personen som er namngjevne på dokumentet må vere med når fisken blir ført ut av landet. Dokumentasjonen er individuell. Det er ikkje mogleg å gje dokumentasjon gruppevis.

Bøter for fiskesmugling

Fiskesmugling er både miljøkriminalitet og økonomisk kriminalitet. Det gjer det vanskeleg å ha god oversikt på ressursuttaket frå havet. I tillegg øydelegg smuglinga

for den seriøse delen av turistfiskerieringa. Bøtene for fiskesluglarar, som tar med seg ulovleg fisk ut av Noreg, er difor 8000 kroner og i tillegg 200 kroner per kilo fisk eller fiskevare.

Kva er status i turistfisket i dag?

Norges Fritids- og Småfiskerforbund (NFSF) ser at aktiviteten i turistfisket er betydeleg, store delar av året, så lenge det er dagslys. Vi ser gjerne fire mann i kvar

Tilbakemeldingar etter reguleringsmøtet juni 2025

Fiskeridirektoratet arrangerer årlig to reguleringsmøter. Det «store» møtet går over to dagar i november. Da drøftes kommende års reguleringer av fiske på de fleste arter. Junimøtet har «Økosystembasert forvaltning» som emne, og i år var NFSF representert ved nestleder Ottar Nygård. Dette er hans tilbakemelding etter møtet.

Norges Fritids- og Småfiskerforbund (NFSF) gjev følgjande innspel etter Reguleringsmøtet i Bergen 4. – 5. juni 2025.

Fiskeridirektoratet ber om innspel på om det er problemstillingar knytta til fiskeritabellen som burde vore inkludert i tab. 7.5.

Innspel:

1. Det bør opprettast ei fjordlinje for den einskilde fjord langs heile kysten, også sør for 62 grader N, der det er forbod mot å bruke not som fiskeredskap.

Grunngjeving: Nøtene som i dag er i bruk er ikkje tilpassa dette fiskeriet. Dei er så djupe at dei soper havbotnen og reinsker med seg alt som er.

Ofte ser ein bifangst som t.d. storsei ligg igjen og flyt i overflata. I tillegg ligg det ofte igjen mykje bifangst på botnen og i fjæra som rot-nar og gjev ei illeluktande lukt i området.

I einskilde fjordar står der også ei eiga silde-stamme som får hard medfart under dette fisket. Dette skapar veldig stor frustrasjon blant befolkninga i området.

Viser til at også Havforskningsinstituttet har til-rådt at det vert oppretta ei fjordlinje også sør for 62 grader N

2. Utarbeide ei oversikt over kor mange kg fisk turistfisket reint faktisk fisker i norske farvatn.

Grunngjeving: Vi registrerer at dei tar berre dei største lonsane av fisken, resten bruker dei til agn eller kaster den på sjøen igjen. I perioden frå april – oktober er det fullt opp av turistfiskarar, med 3 – 4 mann i kvar båt.

Alle båtane er utstyrte med store kartplotterar og beslaglegg dei fleste og beste fiskeplas-sane langs kysten i denne perioden, noko som er til stor irritasjon for fastbuande.

Fiskeridirektoratet ber om synspunkt på om det er nokon av dei prioriterte utviklingstiltaka som bør ha særlig høy prioritet i 2026.

Innspel:

Framtidas trålfiskeri
Opprensing av tapte fiskeredskap

Flatraket 07.06.2025
Ottar Nygård, nestledar

båt med kartplottar og ekkolodd og stenger og snøre av beste slaget. Turistane er heller ikkje i tvil om kor dei gode fiske-plassane er. Og sjølvstekt er det slik. Dei kjem jo for å få gode fangster. Då turistfis- ket starta, var ressursane større og turist- tane færre. I dag ser vi at det er trong for ei omlegging til fiske for oppleving men utan å ta med noko særleg til heimlandet. Vi trur ikkje at korkje lokalbefolkninga på kysten eller fiskerieringa er tente med det høge fiskepreset som i dag er i turist- fisket.

Mengde fisk i havet, dei kystnære strøka og i fjordane våre er vesentleg redusert dei seinare åra. Dette har ført til at kvotene for yrkesfiskarane er blitt betydeleg redu- sert. Fritidsfiskarane opplever at det i de- ler av året er svært lite fisk å få, samtidig som vi dagleg, frå april til oktober, ser at turistfisket foregår for fullt. Vi registrerer ikkje nedgang i dette fisket, kanskje heller tvert om. Det som foregår er ei lite bere- kraftig forvaltning av fiskeressursane, og ein grunn til at NFSF no vil seie klart frå.

Kva tiltak bør ein innføre vidare?

- NFSF meiner at det må først strengare kontroll med korleis fisket skjer. I dag er all fysisk kontroll lagt på toletaten ifm. utførsel. Dette meiner vi er for snevert.
- Forbod mot utkast av ikkje levedyktig fisk, slik at ein unngår «high grading», at daud fisk av lågare verdi vert kasta på havet om ein får meir verdifull fangst.
- Det må verte forbod mot utskjering av loins og utkast av delar med lågare verdi.
- Innfrysingsforbod for personar ikkje busett i Noreg, med unntak for gjestar som er kvalifisert for utførselskvote må på plass.
- Det må verte forbod mot all fangsting av kveite i turistfisket – inkludert «catch and release», som etter vårt syn er dyreplageri.
- Utførselskvoten skal i 2027 ned til 10 kg opp til 2 gonger pr. år. Vi trur dette er for høgt og at ein må planleggje for fiske til eige bruk under opphaldet og ein nærast symbolsk utførselskvote. Vi ser ikkje turist- fisket i dag som berekraftig og meiner det må sterkare lut til. ●

Lover tredoblet innsats for Oslofjorden

FORVALTNING: Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen vil bortimot tredoble tilskuddene til naturrestaurering i Oslofjorden mens lokale miljøforkjempere også krever innføring av pliktig båtregister.

TEKST: Jan Hanchen Michelsen/Båtmagasinet

Blant tiltakene i statsbudsjettforslaget for 2026 er økt støtte til anlegg som tar i mot vrakbåter. Dette kom frem under et møte mellom statsråden og organisasjonen Nettverk for en levende Oslofjord noen dager før statsbudsjettet ble lagt frem i oktober. Bak oppropet står 23 natur- og frilftsorganisasjoner:

– Det haster med å snu den tilstanden som vi nå ser, sa Andreas Bjelland Eriksen da han hadde fått overlevert en omfattende kravliste fra de 23 initiativtagerne.

Utslipp fra kloakk og landbruk

Oslofjorden er et sentralt friluftslivsområde for rundt 1,6 millioner mennesker,

men økosystemet er i svært dårlig forfatning.

– Å redde fjorden er likevel en miljøsak det er mulig å vinne, men det krever at vi sammen stiller opp for naturen og tar de vanskelige valgene mens utviklingen i fjorden fremdeles kan snus, mener initiativtagerne, som ga følgende råd til statsråden:

– Øk statens engasjement for nye renseanlegg som tilfredsstiller de nye rensekravene og styrk tiltaksgjennomføringen i landbruket gjennom å øke tilskuddene til miljøtiltak og få en sterkere håndheving av brudd på eksisterende regelverk for kantsoner rundt fjorden. Utslipp av nitrogen og fosfor er hovedårsaken til fjordens problemer, og 42 prosent av nitrogenet til ytre fjord kommer fra landbruket.

Ønsker obligatorisk båtregister

Nettverket mener videre at det må opprettes pliktig registreringsordning for fritidsbåter for å hindre dumping av båter og ytterligere utslipp av mikroplast og miljøgifter. Det er anslått at det finnes 3500 båtvrak på fjordbunnen og at det vil dumpes ytterligere 10 000 tonn nye vrak de neste ti årene.

Norboat, Båtforbundet og Redningsselskapet er blant dem som deltar i oppropet mot vrakbåter.

Til sist mener nettverket at håndhevingen av byggeforbudet i hundremetersbeltet innskjerpes og peker på utbredt dispensasjonspraksis i strid med lovens intensjoner.

– Tross byggeforbud i strandsonen siden midt på 1950-tallet, har det vært en massiv utbygging strandsonen i Oslofjorden. Vi

◀ **MØTE MED KRAVLISTE:** Tre representanter for Besteforeldreaksjonen for klima, Henning Røed og Espen Søylen (Oslofjordens Friluftsråd), statsråd Andreas Bjelland Eriksen, Fredrik Myhre WWF, Pernille Hansen og Tuva Løkse fra Naturvernforbundet og Hans Erik Lerkelund (Norsk Friluftsliv) under møtet 13. oktober. FOTO: OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD

mener at disse rådene vil bidra til at regjeringen kan nå sitt mål om å redde fjorden. Målet er en bærekraftig og levende kystkultur for både nærings- og fritidsaktiviteter. Dette forutsetter en fjord med et rikt arts mangfold og velfungerende økosystemer, melder nettverket.

Solide tilskudd for Oslofjorden

Forslaget til statsbudsjett bekreftet at arbeidet med å redde fjorden tilføres ytterligere 100 millioner kroner.

– Det haster å få på plass kraftfulle tiltak for å bedre tilstanden. Regjeringen forslår derfor å styrke arbeidet for fjorden med 100 millioner kroner i tillegg til allerede igangsatte tiltak, oppsummerte klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen,

85 millioner kroner avsettes på Klima- og miljødepartementets budsjett, mens 15 millioner kommer fra Nærings- og fiskeridepartementet. Pengene skal blant annet gå til naturrestaurering, tilskuddsordningen for nitrogenfjerning, styrking av statsforvalterens avløpsarbeid og tiltak for å omstille fiskerinæringen i Oslofjorden.

– Tiltakene er også dramatiske for fiskerinæringen. Regjeringen ønsker å støtte næringen gjennom prosessen, og vi har en tett dialog med organisasjonene og de berørte om hvordan vi best kan legge til rette for både omstilling og fortsatt aktivitet der det er mulig, frem mot innføringen av nye tiltak 1. januar, supplerer fiskeriminister Marianne Sivertsen Næss. ●

Fordeling av tilskuddspostene:

- 40 mill. til naturrestaurering i Oslofjorden og Oslofjordens nedbørsfelt.
- 12 mill. til å styrke statsforvalternes avløpsarbeid.
- 18 mill. til tilskuddsordning for nitrogenfjerning.
- 8 mill. til statsforvalteren for å håndheve krav til kantsoner langs vassdrag.
- 2 mill. til Skjærgårdstjenesten.
- 5 mill. til Miljødirektoratets arbeid med en helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden.
- 15 mill. for å omstille fiskerinæringen i Oslofjorden.

Fritidsfisket rammes hardt

FORSKRIFTER: Reguleringen av fisket i Oslofjorden endte med det mest omfattende alternativet. Det betyr at både fritidsfisket og yrkesfisket har fått sterke restriksjoner.

TEKST: Lars Kongsvik

Vi er spesielt lei oss for at fisket etter ikke-truete arter som makrell, lyr, ørret, taskekrabbe, hummer, reke og sjøkreps også ble forbudt i de tre forbuds-sonene. NFSF er kritisk til nullfiske. Vi, og mange med oss mener dette tiltaket ikke løser hovedproblemet, som er overgjødning og forurensing. Forbud mot fritidsfiske etter slike velfungerende bestander har heller ikke noen positiv innvirkning på situasjonen i Oslofjorden.

De minste er «vinnerne»!

Hvis det i det hele tatt finnes vinnere i denne situasjonen, så er det barna. De skal faktisk få lov til å fiske etter krabbe med snøre! En kan altså ta med barna og leke langs stranden eller på kaien og fange krabber og til og med å bruke krabbesnøre i denne aktiviteten. Skal

en derimot bruke fiskesnøre må en holde seg i de begrensede områdene av ytre Oslofjord som ikke er merket som nullfiskeområde.

Ingen ting tyder på at vi får til endringer i vedtatte reguleringer akkurat nå. Derfor må vi bare informere om hvordan situasjonen blir fra 1. januar. Informasjonen under er hentet fra Fiskeridirektoratet.

Slik blir fritidsfisket i fjorden

Oslofjorden er definert som hele sjøområdet innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige. Den røde linjen i kartet markerer grensen til Oslofjorden. 1. oktober 2025 ble det innført endringer i hvilke og hvor mange redskap fritidsfiskere kunne bruke i Oslofjorden. Målet er å begrense fangst av sårbare bestander som torsk, og å begrense at redskaper går tapt, noe som fører til spøkelsesfiske i fjorden.

- Det er kun tillatt å fritidsfiske etter fisk med håndholdte redskaper i Oslofjorden.
- Antall teiner som kan brukes i teinefiske av fritidsfiskere er redusert fra 20 til 10 per person og per fartøy.
- Antall teiner som kan brukes i hummerfiske av fritidsfiskere er redusert fra 10 til 5 per person og per fartøy.
- Det er forbudt å fiske etter reke med teiner i fritidsfisket.

Det vil bli innført tre store nullfiskeområder i Oslofjorden 1. januar 2026:

- I indre fjord
- Ved nasjonalparkene i ytre Oslofjord på Færder
- Ytre Hvaler

I nullfiskeområdene blir alt fiske forbudt, både yrkesfiske og fritidsfiske. Fiske etter anadrom laksefisk, som sjøørret og laks er omfattet av forbudet, men krabbefiske med snøre for barn vil altså fortsatt være tillatt. ●

◀ **FISKESTOPP:** De nye nullfiskeområdene er skravert med rødt i kartet.

ILLUSTRASJON: FISKERIDIREKTORATET

▲ **VIKTIG FILM:** Regionsleder Bjørn Bryng og formann Frode Hansen ønsker inviterte gjester velkommen til visning. FOTO: SMÅFISKERN TØNSBERG OG OMEGN

OCEAN

with David Attenborough

FORVALTNING: *Ocean With David Attenborough* er en fantastisk film som beskriver trusselen det industrielle fisket utgjør for livet i havene våre.

TEKST: Småfiskern Tønsberg og Omegn

Filmen viser oss for første gang hvilken utrolig skade trålfisket gjør på havbunnen. Men, filmen viser oss også at det fortsatt er håp, dersom man legger begrensninger på den ødeleggende fiskeaktiviteten. Ved å fredre store havområder, viser det seg at havet har en utrolig evne til å restituere seg.

Sir David Attenborough viser til FNs naturavtale, eller Montrealavtalen, som den også kalles, som forplikter de tilsluttede land inne 2030, å verne minst 30 prosent av land og havområder. Norge undertegnet denne avtalen i 2022.

Kanskje hele Oslofjorden og Skagerak burde vært omgjort til et marint verne-

område hvor tråling ikke er tillatt og bare fiskerier som er skånsomme mot bunnfaunaen og livet i havet er tillatt.

Småfisker'n inviterte

Formann i Småfisker'n Tønsberg og omegn, Frode Hansen og regionsleder Bjørn Bryng så denne flotte filmen på kino i juni måned. De ble så imponert at Småfisker'n avd. Tønsberg og Omegn leide filmen og en kinosal for 100 personer den 13. august. Invitasjon til stortingspolitikere på Vestfold-benken, sentrale politikere og interesseorganisasjoner samt egne medlemmer ble sendt ut.

Dette er en film alle som har interesse av livet i havet burde se. ●

Klimau

FORVALTNING: En ny rapport viser at på bare tre år har vannet langs Skagerak-kysten blitt mørkere, varmere og mindre salt.

TEKST: Bjørn Bryng

Torsk og annen fisk forsvinner fra Oslofjorden og langs Skagerak-kysten. Også i vann og vassdrag i østlandsområdet rapporteres det om mindre fisk. Hvis vi ser på tilstanden i Oslofjorden, så er det blitt beskrevet mange årsaker til dette. 100 år med overfiske er én forklaring, mens yrkesfiskerne hevder at næringsrikt vann som følge av urensset kloakk og avrenning fra jordbruket er synderen. Utstrakt bruk av tråleredskap er enda en forklaring på tingenes tilstand.

Men i Havforskningsinstituttets undersøkelser blir også klimaendringer nevnt. For at livet i fjorden skal fungere godt, så må det være en økologisk balanse. Overfiske, trålfiske, urensset kloakk og avrenning fra jordbruket har alle negativ innvirkning på fjorden økologiske balanse.

Hva med klimaendringene?

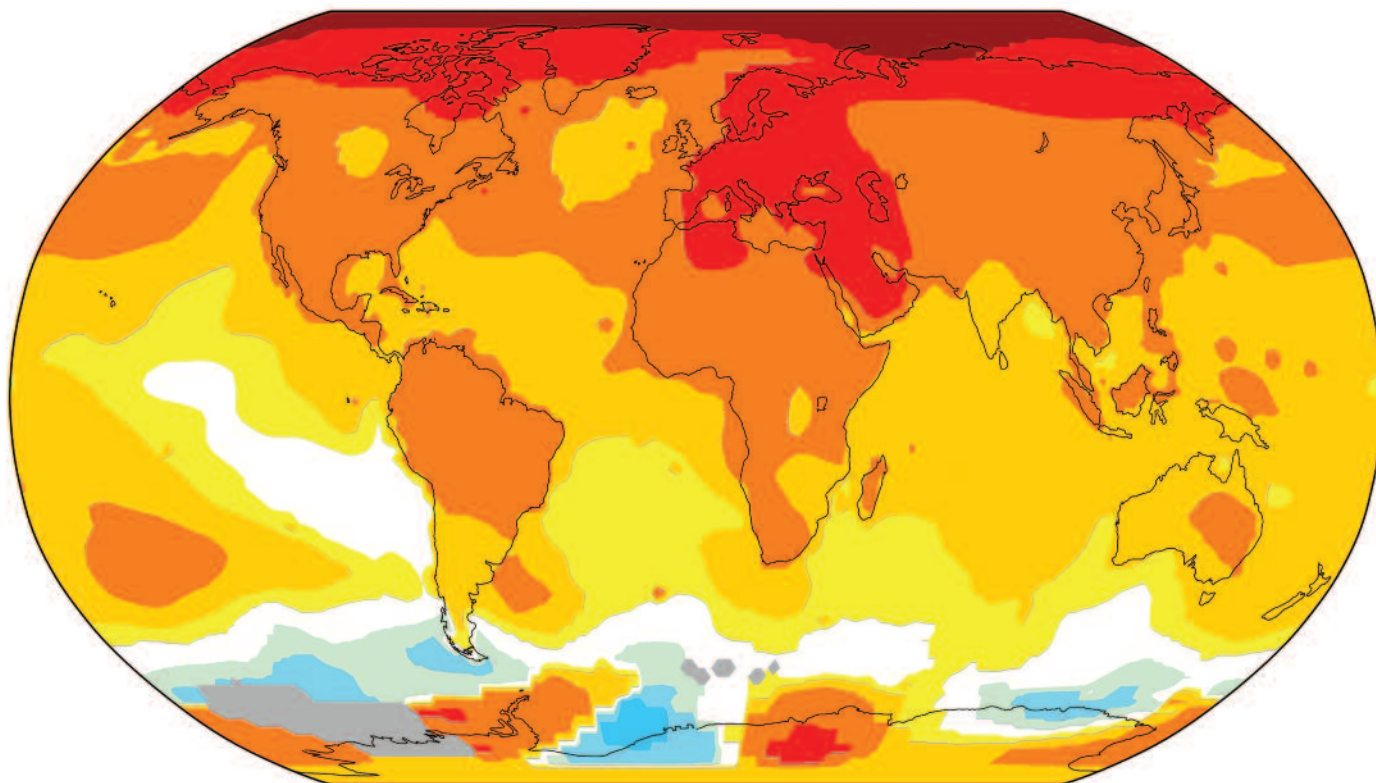
Men, det kan se ut som det største problemet er klimaendringene som vi dessverre nå ser påvirker oss. De kommende årene er det ventet en nedbørsøkning på 11 prosent og mer ekstremvær.

At temperaturen i sjøen har økt de siste årene, er det liten tvil om. I ytre Oslofjorden var vanntemperaturen mer enn 15 grader 1. oktober, da hummerfisket startet. I sommer var det mer enn 25 grader. Jeg har aldri opplevd maken til temperaturer. Fisk og andre sjødyr er sannsynligvis heller ikke vant til slike temperaturer. Vi vet at torsken ikke liker varmt vann, og derfor trekker ned mot kjøligere vann.

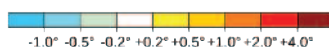
Nye stamgjester fra sør

Som følge av høyere temperaturer i vannet, har vi også fått innslag av dyr og fiskeslag, som normalt ikke hører hjemme i våre farvann. Vi har fått

tfordringene er her nå

▲ Temperaturendringer i perioden 1973-2023.

KILDE: NASA

f.eks. stillehavsøsters, asiatiske krabber, sjøabbor, St.Petersfisk og stripet bonito. Dette er arter som hører hjemme i varmere strøk.

At våre arter kan tilpasse seg et varmere klima er kanskje mulig, men det vil ta veldig lang tid. I mellomtiden flykter de, eller dør. Det er også i noen tilfeller slik at de nye artene, vil fortrenge våre stedegne arter, slik at disse blir redusert i antall, og til slutt kanskje forsvinner helt.

Flomvann og lystilgang

En annen ulempe med det nye ekstremværet, er at vi til stadighet opplever ekstreme nedbørsmengder over kort tid. Dette medfører flomtilstander, som tilfører fjorden og Skagerakkysten enormt med sølete ferskvann. Det er liten tvil om at vannet i dette området nå er mer grumsete enn det var før. Bare i løpet av de siste tiårene, har sikten i vannet blitt betydelig dårligere.

Dette medfører blant annet at sollyset ikke når så langt ned som

tidligere. Sjøgress, tang og tare er helt avhengig av sollyset for å kunne leve. Derfor vokser ikke dette like dypt som tidligere. Det er selvfølgelig ugunstig for fisk og annet liv i havet.

Farer ved oppvarming

Høye vanntemperaturer tar også knekken på arter som sukkertare og koraller. Vi kan ta grep som å sette inn tiltak for å bedre den økologiske balansen, men å endre den globale oppvarmingen, er jo et mye mer avansert problem å løse, som sikkert alle vet. Jeg er stygt redd for at vi nå ser begynnelsen på en økologisk krise, som bare blir verre og verre.

At Donald Trump hevder at global oppvarming ikke er menneskeskapt, gjør ikke saken bedre. Vi får håpe at verdenssamfunnet etter hvert kommer på bedre tanker, slik at vi i fremtiden får tilbake normale tilstander. Om våre barnebarn skal fiske havabbor, stripet bonito eller torsk, blir spennende å se. ●

ORIGINALDELER

-FOR DIN SIKKERHETS SKYLD

Forhandler:

JARLSØ MARINA

Jarlsøveien 50
3124 Tønsberg
Tlf: 33 32 88 80
www.valmotor.no

IVRIG INNSATS: Her jobbes det godt rundt alle bordene. Lokalet vi bruker til hører sjøspeiderne i Kristiansand 7. tropp.

Hobbykveld i Kristiansand

FORENINGSLIV: En sur kveld i oktober med vind og regn, samlet 20 småfiskere seg til en hyggelig hobbykveld hvor vi lagde fiskeutstyr.

TEKST OG FOTO: Konrad Dragsholt

Før aktivitetene begynte ønsket formann Stein-Otto velkommen, og ville gjerne høre hvordan hummerfisket hadde gått. Samtlige som hadde hatt teiner i sjøen var godt fornøyd. De aller fleste hadde fått flere hummere enn tidligere, selv om de aldri før hadde måttet slippe ut igjen så mange. Av de som måtte tilbake i sjøen var en del for små, noen var for store, men veldig mange hadde rogn. Dette gir håp for godt fiske i årene fremover.

Det ble også erfart i år at ved gjenfangst av tidligere tapte hummerteiner, så vi at

råtnetråden virkelig råtner og lar fangsten slippe fri. Positivt!

Selvlagde sniksnører

Etter litt mer kaffe og småkaker, var aktiviteten stor rundt om på bordene. Noen lagde sniksnører. Rundt styrofoam-plater surret vi 100 meter tråd, før vi festet på sene med så mange kroker man ville. Antar de fleste hadde rundt åtte kroker. De som ikke kunne knytte opphengsløkketil krokenefikk lære det. Mange festet en kork over kroken for at de ikke skal ligge på bunnen. Nederst et tungt lodd.

Kunsten å lage bomber

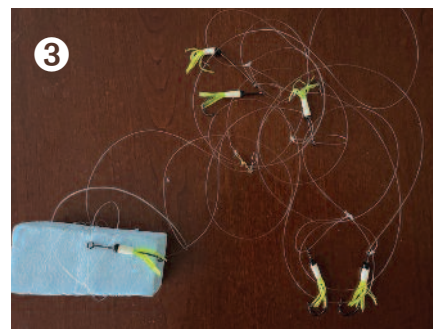
På et annet bord kunne man lage havfiskebom til fiske etter bunnfisk. Bommen er en vinklet ståltråd med lodd festet til hovedsnøret og uttrigger med et snøre med en eller flere kroker og agn. Fordelen er at snøret med kroken ikke floker seg inn i

hovedsnøret under nedslipp. Vi hadde også med glidebommer. Der løper sena fritt gjennom bommen uten motstand når det napper, men også her holder takkelet seg vekke fra hovedlina under nedslipp. Begge bommene er effektive redskaper etter bl.a. torsk, brosme og lange.

Kreative harpesnører

Mange lagde også harper/rigler og oppheng til pilkesnøre. Her var det bare å bruke fantasien for på bordet lå det små og store gummiblekkspruter, -hummere og -børstemark, masse forskjellige perler og mye annet som frister fisken til hugg. Dette er også supert når man skal rigge takkelet til havfiskebommene.

Møtekvelden ble som sedvanlig avsluttet med et solid loddssalg, og skal vi dømme etter innsatsen rundt bordene blir det nok mer utrygt å være fisk på Sørlandet. ●

1 Svein Arild Svenningen (t.h.) og Steinar Svendsen (t.v.) jobber med å få på krokene til snik-snøret. Krokene skal festes med opphengsløkke på snøret. I midten ser vi Stein-Otto Andersen som veileder, lengre bak er Lars Brastad snart ferdig med sitt sniksnøre. 2 Enkel utgave av glidebom. 3 Eksempel på et av opphengene til harpe. 4 Det jobbes godt rundt alle bordene. Robin Mørch (til venstre) og Kjell Nordal lager harpe/rigle. 5 Helge Danevad (t.v.) lærer å knytte opphengsløkke av Olav Tveitdal. 6 Arvid Nesland (t.v.) og Tormod Fidjeland jobber med havfiskebommene. Helge Danevad, Olav Tveitdal og Finn Knatten i bakgrunnen. 7 Det jobbes med sniksnører. Jostein Kornbrekke (t.h.) surrer 100 meter tråd rundt styrofoam-platen mens Magne Tveitdal holder spolen. Tråden er en bøtetråd fra OK Marine. 8 Et av sniksnørene som ble produsert.

Kveita totalfreda i sør

FORSKRIFTER: I sommar vart det klart at fiskeridirektoratet valgte å totalfreda kveita sør for 62 grader heile året.

TEKST: Lars Kongsvik

Direktoratet hadde i vår høyring angående nye kveitereguleringstiltak. Fredninga nord for 62° vart raskt utvida til 20. desember – 20. april, og i sommar valgte direktoratet så å totalfreda kveita sør for 62° heile året. Det betyr at det ikkje er lov å drive fiske etter

arten i sør. Nord for 62° kan ein framleis fiske kveite utanom fredningstida. Minstemål er 84 cm og undermåls, levedyktig fisk skal setjast ut att.

Grunna stort innhald av framandstoff i stor kveite, er det utkastpåbod for kveite som er større enn to meter totallengd. Dette påbødet gjeld uansett om fisken er levande, døydande eller daut. ●

Høsten

FORENINGSLIV: Hummerfisket blir kalt for høstens vakreste eventyr. Men for oss fritidsfiskere i Oslofjorden, oppleves ikke dette lenger som det.

TEKST OG FOTO: Bjørn Bryng

Med en begrensning på kun å få lov å fiske med fem hummer-teiner, er det ikke lenger like gøy. Fangstene halveres i forhold til det vi pleier å få.

Det hendte selvfølgelig også tidligere at man måtte reise hjem fra sjøen uten fangst, men nå skjer det veldig ofte, og det er jo aldri særlig morsomt.

Jeg bruker ca 25 liter diesel på en tur ut for å trekke teinene, så til tross for at dette jo er en hobby, blir nok kiloprisen ganske høy.

Når vi vet at yrkesfiskerne ikke har fått noen begrensning på antall teiner, og at de fortsatt kan fiske med 100 teiner, så blir dette ganske demotiverende.

Syltynn forklaring

Forklaringen til hvorfor man har redusert antall teiner, er også ganske syltynn. Nedgangen kommer for å redusere fangst av torskefisk. Men er det bare fritidsfiskere som får torsk i hummer-teiner? Jeg har så langt i sesongen ikke fått en eneste fisk i mine teiner, så den problemstillingen er lite relevant. Og skulle det være at man fikk en torskefisk i teina, er det helt uproblematisk å bare sette den ut igjen.

HOBBYFISKERENS DRØM OG TROFASTE VENN

Teinehaling på aluminiumskive med tilknyttet, kort bom og presshjul.

Ny generasjon sterk elektrisk «All in one OlsenBlokk» er kommet i salg. Ta kontakt for mer info!

Bensindrevne og elektriske kraftblokker med regulerbart hastighet. Nå også med presshjul, avangler og fiskehjul som tilleggsutstyr.

Fiskehjulet kan monteres både på aluminiumskive og garntrommel.

Olsen Fangst og Kraftblokk
- En fritidsfiskers trofaste venn

www.kraftblokk.no | Tlf: 976 81 636 / 905 64 598

ns vakreste eventyr?

Når Nærings- og Fiskeridepartementet bruker denne argumentasjonen, finner jeg det merkelig at dette ikke også skal gjelde yrkesfiskerne.

Nullfiskeområder fra 2026

Neste år vil også mange av oss bli forhindret fra å fiske ved innføring av nullfiskeområder i hele indre Oslofjord, samt det meste av Ytre Hvaler og Færder Nasjonalpark.

Dette har gjort at mange nå mister helt interessen av å fiske etter hummer.

Mange har indikert at de nå vil selge både båt og redskap. Dette er selvfølgelig gunstig for yrkesfis-

kerne, og slik går det når våre myndigheter setter

Fiskeriorganisasjoner som Fiskeridirektoratet og Fiskeridepartementet til å innføre vernetiltak. Men vernetiltak burde vært innført og styrt av Klima- og miljødepartementet.

Fiskeritiltak i Oslofjorden berører yrkesfiske i liten grad, men rammer oss fritidsfiskere som vanlig knallhardt. I høringssvaret fra Norges Jeger og Fiskeforbund, trekker de frem at dette tiltaket vil gjøre at folk som lever ved Oslofjorden vil miste interessen for fjorden etterhvert.

Og det har de helt rett i, når man ser hvordan dette påvirker gleden ved å fiske etter hummer. ●

▲ **VENTER SPENT:** Tønsberg-gutta koser seg dagen før hummereventyret starter.

▼ **PÅ Plass:** Båt og redskap er klare!

Styremøtet i Moss og Rygge dro til sjøs

FORENINGSLIV: Thorbjørn Andersen kom med forslag om styremøte til sjøs i fjor, men været var ikke på vår side. I år passet været, med sol og lett bris fra nord.

TEKST OG FOTO: Per Livar Engene

Så dermed ble det båttur og med innlagt fiskesuppestopp for styremøtet til sjøs 17. august. Mannskap denne gang var Thorbjørn Andersen, Svenn Giske, Lars Einar Fjerbæk og undertegnede, Per Livar Engene.

Skuta til Thorbjørn, «Svanen», er en Viknes 750 som har bryggeplass i Rørvika i Larkollen. Planen var å gå til Engelsviken og ha styremøte der.

Fantastisk suppe

I Engelsviken ble det bestilt stedets fiskesuppe som smakte helt herlig! Men tilbake til styremøte, så var jo tema fisk og fiske, men det ble nok prata mest om gamle fisketurer innimellom fiskesuppeskjeene. Alle fikk jo fisk før! Det ble imidlertid gjort et vedtak: Turen må gjentas neste år!

Makrelljakt

Neste mål var ei grunne, Bjørnen som ligger nesten midt i Oslofjorden. Her hadde Thorbjørn vært før. Fiskeutstyr var hekle med 6 svarte kroker, og Thorbjørn og Lars Einar jobba med hver sin stang. Det er bare en ting å si om fisket: Piren stod i kø, og gutta dro seks, ofte pir om gangen, og de ga seg ikke før vi hadde fått rundt 150 pir!

Det ser bra ut for kommende Familiedag! Et vellykket styremøte! ●

▼ **TILFREDS:** Kaptein Thorbjørn haler tilfreds opp snøret med pir på alle angler!

► **RELAX:** Lars Einar har funnet seg en behagelig arbeidsstilling under fiskeriet.

►► **TØNNA FYLLES.** Thorbjørn i dyp konsentrasjon så makrellen skal havne i tønna og ikke på dørken.

DRIVER DU MED GARNFISKE?

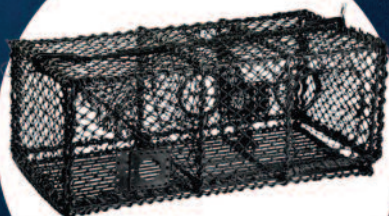
OK Marine har alt du trenger til garnfisket:

- Montering av nye garn
 - Remontering
- Nye garn hobby/proff

Kontakt oss gjerne for et uforpliktende tilbud.

ALT TIL HAVFISKE

Hummerteiner

Krepseteiner

Fisketeiner

Reketeiner

Tauverk

Tlf. 38 61 05 30
Mail: info@okmarine.no
www.okmarine.no

OK Marine
PART OF EGBERG GROUP

Selskit og torsk

INNSPILL: Som aktiv dyslektiker sliter æ litt med å finlese rapporter fra havforskerne. Men æ skjønner jo når logikken slår feil i forhold til havet og fisket.

Der har æ nærmere seksti års erfaring og en uendelighet av kunnskap, etter min egen ubeskjedne oppfatning vel å merke.

Torsken har blitt borte fra Oslofjorden og langt nedover Sørlandskysten. Samtidig ligger sel i kø for å få liggeplass på yndlingsskjæret ved Lyngør. Og så hører æ at forskerne påstår at selen ikke spiser torsk fordi en forskerspire har brukt av sin dyrebare ungdomstid til å lete etter ørestein fra torsk i selskiten, og ikke funnet noen.

Om hen hadde gjort samme undersøkelse i min private avføring hadde resultatet blitt akkurat det samme, til tross for at æ eter torsk te middag minst tre ganger i uka.

Så hvor e logikken? Kanskje det ikke er torsk der selen skiter, eller kanskje den

FOTO: CHARLES J. SHARP/CC BY-SA 4.0

ikke eter hauet men bare de mer næringsfulle delene på midten? Æ har ikkje all verdens studiepoeng, men å la være å skyte sel fordi han ikkje skiter ørestein virker ikkje logisk i mitt hauge.

Hvis der e mye sel og lite torsk nere på Sørlandet så lad kanonen og skyt. Det e nå mi meining. ■

Med amper helsing
Krustasius Leonhardsen
Medlem av Småfisker'n

Norsk Fletteri AS

www.norskfletteri.no

Stort utvalg av fiskeutstyr, tau og fiskegarn

■ Fiskestenger	■ Sluker	■ Ruser
■ Sneller	■ Tilbehør	■ Flyteplagg
■ Liner	■ Fiskegarn	■ Kraftblokker
■ Pilker	■ Teiner	■ Flettet tau fra egen fabrikk

Besøk vår nettbutikk:
www.norskfletteri.no

Adresse butikkutsalg og fabrikk:
Nordåsdalen 11, 5235 Rådal, Bergen
55 10 50 27 • post@norsk-fletteri.no

HAVETS RARITETER

INNSPILL: Naturen kan av og til overraske oss med ting vi sjelden eller aldri har sett før. Eksempel på dette kan være en krabbeklo med tre klør.

TEKST OG FOTO: Bjørn Bryng

Den merkelige krabben til høyre fikk jeg for noen år siden i en humerteine. Grunnen til denne misdannelsen, er nok en genetisk glipp vil jeg tro.

Et annet eksempel er en kar fra Tønsberg, som skulle kose seg med nykokte krabbeklør, og som plutselig tygget på noe skikkelig hardt. Det skulle vise seg å være en perle.

Hvem skulle tro at man kunne finne perler i kloa på en taskekrabbe. Ved nærmere undersøkelser, så viser det seg at dersom krabben får et lite fremmedle-

me, som sand, inne i kroppen, så skjer det samme som kan skje i skjell og muslinger. Fremmedlegemer blir etter hvert belagt med et glatt belegg.

I skjell og muslinger er det perlemor som dekker dette fremmedlegemet, men i krabben, er det et mattere stoff som heter kitin. Perlen er nok ikke like verdifull som en ekte naturperle, men morsomt er det likevel å finne noe så sjeldent.

Hvis du opplever noe tilsvarende, vil vi gjerne høre om det, og gjerne med et vedlagt bilde. ■

Nordic Boats AS er produsent og forhandler av Skager 660

Stabile og sjøsikre Skager 660 er den perfekte fritids- og landstedsbåten:

- Norskprodusert • Halvplanende • Toppfart 17 knop • Selvlensende

Gå inn på
nordicboats.no
eller skagerboat.no
for mer informasjon
eller for å bygge
din båt

 Skager660
Den perfekte fritid- og landstedsbåt!

 NORDIC BOATS
www.nordicboats.no

Salg og produksjon: Nordic Boats AS
Skaganeset 29 • 5379 Steinsland
Telefon: 56 32 98 00 - 907 03 236

Småfisker'n på familiedag

FORENINGSLIV: Småfisker'n Moss/Rygge stiller hvert år opp på familiedagene som arrangeres i regi av Studieforbundet Natur og Miljø. 2025 var ikke noe unntak og vi opplevde igjen at det var stor interesse for opplegget vårt.

► **KONSENTRASJON:** Det er viktig å få med seg alle detaljer så avkryssingen blir riktig. Premie venter!

◀ **GOD STEMNING:** Både små og store koser seg på standen som Småfisker'n Moss/Rygge hadde satt opp under familiedagen.

TEKST OG FOTO: Thorbjørn Andersen og Lars Einar Fjerbæk

Vi stilte med telt og logovimpel, og hadde kjøpt inn mange gevinster til vår populære «fiskekonkurranse» for alle barn som vil delta. Alle fikk premie, og vi fikk mange foreldre til høre på innlegg om den vanskelige tilstanden i vår vakre fjord, Oslofjorden.

Beinfrie smaksprøver

Formann Thorbjørn Andersen hadde på forhånd vært ute og fisket masse makrell. Den hadde han røkt med forskjellige spon; hickory, bok, or, mahogni, og noen blandinger. Alle fikk smake på de ulike variantene. Thorbjørn hadde renset de røkte makrellene for bein, så barn og voksne fikk seg en overraskelse at det ikke var bein i fisken de smakte på. Responsen var så stor at hele 6 kg renset makrell gikk med.

Populære premier

For første gang gikk vi tom for små premier til konkurransen. Vi måtte da bruke plansjer over fisker i vannet, noe som falt i god jord.

Småfisker'n Moss/Rygge samarbeider med den lokale NAF avdelingen, som gir oss mange give-aways, som refleksvester, annet refleksutstyr, sitteunderlag og lignende, som også gikk unna.

Utfordret til nytt arrangement!

Mange voksne kom til oss, nysgjerrige på hva vi driver med, og i den forbindelse kom det to representanter fra en frivillig klubb for barn i alderen 3-6 år, som kalte seg Turboklubben.

Vi ble forespurt om vi kunne tenke oss å være med på en utfukt ute det fri med barn og foreldre. Vi ble da fortalt at klubben var i regi av DNT Vansjø. Klubben møtes annenhver tirsdag med forskjellige aktiviteter, med fokus på hva naturen har å by på, av mat, nyttevekster og opplevelser. De kunne tenke seg en fiskekveld, da dette var i vår gate. Vi takket ja til denne forespørselen og sa hva vi kunne bidra med. Lære alle å rense fisk, sløye fisk, filetere fisk, beine ut fisk, samt fjerne bein fra røkt fisk.

Les mer om dette nye samarbeidet i artikkelen til høyre. ●

Turboklubben

FORENINGSLIV: Under familiedagen ble det knyttet kontakter som førte til et nytt engasjement for Småfisker'n Moss/Rygge.

TEKST OG FOTO: Thorbjørn Andersen og Lars Einar Fjerbæk

DNT Vansjø's Turboklubb ønsket innføring om fiske og behandling av fisk, og dette er jo midt i blinken for Småfisker'n. Etter en del kommunikasjon ble vi enig om en dato som to i styret kunne avse til å delta. Formann Thorbjørn Andersen sørget makrell, som ble røkt og renset for anledning. Det ble tatt med en del urensset makrell, som skulle brukes til undervisning for både barn og voksne. Lars Einar Fjerbæk stilte opp for å delta.

Fikk prøve seg på filetering

Dagen kom, med regnvær og litt vind, så vi valgte å ta med teltet og presentasjonsbordet vårt. Det viste seg at det var en strabasjos tur inn i skogen til møteplassen. Etter å ha rigget oss til, presenterte vi de forskjellige måter å tilberede fisk på. De tente bål og de stekte makrellfileter, så alle fikk smake.

Noen av de største barna fikk prøve seg på filetering og utbeining. Mørket kom fort på, så vi avsluttet etter en times tid. Lars Einar og Thorbjørn delte ut refleksvester og refleksutstyr til barna da de forlot plassen.

▲ **FILETERING OG UTBEINING:** Thorbjørn stilte med nydelig røkt makrell slik at de eldste barna fikk prøve seg på litt praktisk arbeid.

Dette vil vi gjenta

Etter evaluering sammen med Turboklubben, ble det tatt høyde for å gjenta dette en annen gang. Vi uttrykte en klar beskjed til foreldrene at de burde bli medlemmer i foreningen vår. Vårt arbeid er viktig for at barna skal få anledning til fiske hvor de vil i årene som kommer.

Summa summarum - et høyst vellykket arrangement! ●

▼ **UT PÅ TUR – ALDRI SUR:** Det er flott med turfolk som stiller opp selv om det er en litt våt og kald høstdag i skogen. Lite slår stemningen når bålet flammer lyser og varmer.

Liten ufisk kan være et utmerket hummeragn:

Vinn – vinn!

INNSPILL: Fremmedarten sørv er sannsynligvis kommet med turister som har tatt den med seg som levende agn. Den formerer seg raskt og har potensiale til å ta over for ørret og abbor i de vannene den etablerer seg i.

TEKST OG FOTO: Øyvind Jørgensen

Undertegnede har bedrevet litt såkalt «svogerforskning» og testet hvordan sørven egner seg som agn. Resultatet var overbevisende, både hummer og krabbe ser ut til å like ferskvannsfisk bare den er tilberedt på rett måte, det vil si at den får godgjøre seg i mild saltlake til den er passe bedrevet. Så tynningsfiske med garn kan

gjørne kombineres med å tilberede agn til hummerfisket.

Det ser også ut til at hummeren ikke tar hensyn til at fangsts sesongen begynner 1. oktober. Selv med 80mm fluktåpning finner den seg godt til rette i teinene. At såkalt «krabbefiske» på gode hummerplasser ble tillatt for noen år siden er det forskjellige meninger om. Avbildet hummer fikk friheten tilbake så snart bildet var tatt. ■

AGN: Sommerfiske med sørv som agn.

▲ **SILD?** Hadde en ikke visst bedre kunne en ved første øyekast tro det var god og feit sild i bøtta, men det er altså lettsalta sørv.

Fakta: Sørv

Sørv (*Scardinius erythrophthalmus*) er en liten karpefisk som er vanlig i ferskvann i store deler av Sentral- og Øst-Europa. I Norge finnes fisken hovedsakelig i innsjøer i fylkene rundt Oslofjorden, men den er også oppdaget i Rogaland og i Agder.

Sørv var oppført i kategorien høy risiko i Norsk svarteliste 2007. Den var ikke oppført i 2012 på grunn av at den forekommer naturlig i deler av Norge.

Sørv har i dag et stort invasjonspotensial, og den dukker stadig opp i nye lokaliteter. Dette gjelder spesielt på Sørlandet, men spredningen på Østlandet er også faretruende. Den økologiske effekten av sørv er vurdert som middels, og den plasseres følgelig i kategorien svært høy risiko. Det er

FOTO: GEORGE CHERNILEVSKY/PD

mangel på kunnskap om sørvens biologi og interaksjon med andre fiskearter i norske vassdrag. I Fremmedartslista 2018, er sørv plassert i kategorien svært høy risiko på grunn av stort invasjonspotensial og midtels økologisk effekt. (Wikipedia)

Vinn – vinn med sørv

Det skulle være liten tvil om at sørv som hummer-agn er et vinn – vinn prosjekt for fritidsfiskeren og miljøet i mange ferskvann. Sørv regnes ikke som matfisk fordi den har mange bein som er vanskelige å fjerne, og har liten verdi som mat for folk. Da kan anvendelse som agn i krabbe- og hummerfiske være et perfekt anvendelsesområde. Hva med et samarbeid med lokale jakt og fiskeforeninger som er engasjert med kultivering av ferskvann?

Profileringsartikler og utstyr

Det er viktig å være synlig som medlem av Småfisker'n. Samtidig kan små, praktiske effekter være greit å gi bort til nye medlemmer samt i diverse kampanjer.

Listen under viser hva vi har å tilby. Det er lokallagene som står for salg til medlemmer. Kontakt formann eller kasserer i ditt lag så hjelper de deg. På nettsiden til Småfisker'n finner du også alle profilingsartiklene.

Teine- og garnskilt

- 100 X 210 mm
6 mm, porøse flyter.
Kr. 35,- pr stk.

Vimpel
kr. 135,- pr stk.

Nøkkeling

med flyter myk skum
m/ logo.kr. 15,- pr stk.

Klebmerke

Ø 10 cm Logo kr. 9,- pr stk.

Klebmerke

7 x 15 cm «Jeg er medlem»
kr. 20,- pr stk.

Klebmerke Ø 15 cm «Vern om din rett» kr. 25,- pr stk.

T-skjorte merke You.

Med logo str. Small-
2 XL, kr. 85,- pr stk.

Genser

merke You, flosset
med krave, tykk
kr. 225,- pr stk

Caps blå

med logo
kr. 75,- pr stk.

Flytevest Regatta

Sort, kort kr. 900,-

Ungdommen hiver seg på hummerfisket:

Bestanden ser ut t

FORENINGSLIV: Innmeldt mengde hummer til yrkesfiskernes salgsorganisasjon, Fiskehav, var i uke 43 vel **13 tonn.**

TEKST OG FOTO: Øyvind Jørgensen

Dette er ca ti prosent økning sammenliknet med fjoråret. Ifølge Fiskeribladet er dette «all-time-high». Både yrkesfiskere og fritidsfiskere ser ut til å være godt fornøyde med årets sesong.

Sprik mellom forsker og fisker

Fangstene de siste årene tyder på at hummerbestanden er i vekst, og at den er langt unna å være truet med utryddelse. Hvorfor en såpass livskraftig bestand er rødlistet kan man undre seg over. Det er ikke alltid så lett for lekfolk å forstå logikken til forskningen. Fiskernes observasjoner avviker til tider fra det skremmebildet som havforskerne bidrar med. Men, kanskje har de rett, de siste årenes oppsving kan skyldes varmere hav, og tilstanden til bestanden kamufleres av at hummeren beveger seg mer i varmere vann.

Takk for at dere sa ifra

At vernesoner, minstemål og maksmål har gitt store positive bidrag til bestanden, kan vel også fiskerne være enige i. Vi bør være takknemlige for at forskerne sa i fra tidsnok og med utestemme slik at disse begrensningene kom på plass. I motsetning til yrkesfiskerne, så trenger ikke fritidsfiskere å tenke på timelønn og effektivitet i fisket. Her er det spenningen ved jakten og de gode naturopplevelsene som teller. Det vil si at vi ikke trenger en bestand som for 100 år siden, da «havets kakerlakk» nesten måtte gå på land for å finne ei ledig steinur å gjemme seg i.

Kunnskapsunderskudd

Det ser ut til at jakten på sort gull også trekker ungdommen ut på sjøen. Kunnskap om

► **UNGDOMMEN:** Tre unge fiskere. Fra venstre Kristian Engen (29), Håvard Ahlqvist (30) og Markus Engen (26). Dagens fangst ble fem hummere, herav to ble med hjem.

il å tåle høstingen

▲ **TILLEGGSFANGST:** En lenke med 12 krepseteiner kom opp fra 20 meters dyp. Teinene var uten råtnetråd, og både krabber, fisk og hummere var innestengt «på livstid» i det som kalles spøkelsesteiner. Nå fikk de friheten tilbake, og hvis den ukjente eieren lar seg finne, så blir den uheldige fiskeren gjenforent med redskapet.

► **FLOTT EKSEMPLAR:** Markus setter strikk på klørne til denne flotte hummeren. Godt over minstemål og uten rogn, da havner den i samleteina! Markus (26) har kokkeutdanning, og planlegger å servere lobster-rolls til nærmeste familie når fisket er over.

fiskeplasser og metoder erverves med god hjelp fra venner, foreldre, onkler eller gode arbeidskolleger og til dels gjennom egen prøving og feiling. Det siste fører dessverre til betydelige tap av redskap fordi man ikke har fått grunnleggende kunnskaper.

Kanskje er det på tide med obligatorisk kunnskapsprøve før man får sette fast redskap i sjøen, slik man har krav til jegerprøve på land. Regelkunnskapen til de unge er det derimot ikke noe å si på. De er vant til å google seg fram til det meste, og reglene for hummerfisket dukker lett opp i feeden.

Vi kan faktisk lære av ungdommen!

Guttene forteller om helt ok fangster, men nøyaktige antall har man vel lært å holde for seg

selv. Som agn bruker de vellagret makrell og pellets. Kristian synes nok lukta av agnet er ganske drøyt, men allting går med litt øvelse. De forteller om godt fokus på sikkerhet, alltid vest eller flytedrakt, alltid to eller flere ombord og værmeldingen studeres nøye. Så her har vi gamlinger litt å lære!

Avliving skaper litt debatt, men man er vel kjent med at henrettelse med kniv kan være mer human enn å slippe levende skapninger i kokende vann. Om dette også gjelder mindre skalldyr som kreps og reker forblir ubesvart. At hummerfisket foregår før eller etter arbeidstid kan også være en utfordring. Det gjelder å komme seg raskt ut til teinene og hjem igjen om man skal rekke å trekke, agne og sette igjen før arbeidstiden begynner eller om kvelden før sola går ned. ■

NFSF positiv til hummerfredningsområde i Remøyvika

FORVALTNING: På sør- og østlandet er det svært mange hummerfredningsområde medan vi lenger nord og vest ikkje har vore så flinke til å etablere ynggeområde for denne «havets kardinal».

TEKST: Ottar Nygård, nestleiar NFSF

Under ser du kva forbundet har svart i høyringsrunden om nytt fredningsområde ved Remøyvika like sør for den kjente fugleøya Runde i Herøy kommune.

Uttale frå Norges Fritids- og Småfiskerforbund:

Norges Fritids- og Småfiskerforbund (NFSF) viser til initiativ frå Herøy kommune, der dei ber Fiskeridirektoratet opprette fredningsområde for hummar i Remøyvika i Herøy kommune.

NFSF viser og til uttale frå forsker Alf Ring Kleiven ved Havforskningsinstituttet, i NRK Rogaland 2. oktober 2024. Kleiven viser der til at dei første fredningsområda for hummar kom allereie i 2006, og at ein ser at det blir meir og større hummar for kvart år som går.

Han meiner at det å fredde hummar er einaste vei å gå for å auke bestanden igjen,

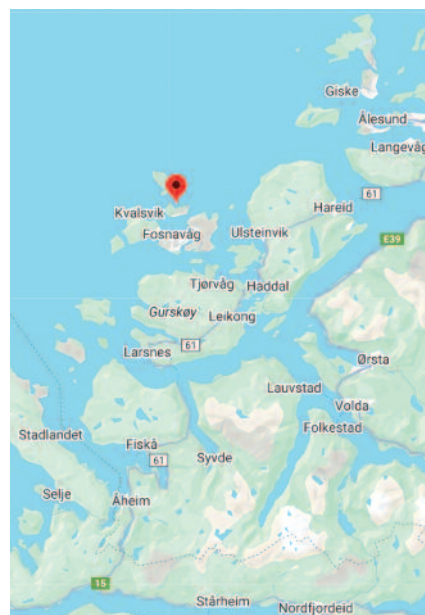
og at hummar per kilo teine har auka med over 500 prosent samanlikna med områda utanfor dei freda områda.

– Det betyr at vekstpotensialet i hummaren er veldig stort, og at fredningsområder bidrar til å ivareta hummarbestanden på visse områder langs kysten, seier han.

Havforskningsinstituttet har sett på kva fiskereiskap som kan føre til negativ effekt på hummarbestanden. Både snurrevad, garn, ruser og krabbeteiner er nemnt her, og det står at snurrevad kan fange ein del hummar, spesielt vandrane hummar om sommaren.

NFSF meiner:

- At ein i fredningsområde Remøyvika, der det foregår mykje aktivt fiske, også bør takast omsyn til dette så lenge det ikkje er til skade for hummarbestanden. Å tillate fiske med reiskap som ikkje direkte eller indirekte kan skade hummaren bør derfor tillatast.

- At det i fredningsområde Remøyvika bør vere forbod mot fiske med andre reiskap enn handsnøre, fiskestong, juksa, dorg eller snurpenot langs heile sjølinja ned til 50 meters djup rekna frå lågaste vasstand.
- At det bør vere forbod mot taretråling i fredningsområdet.

Også kommunestyret i Herøy set som vilkår at det ikkje kan utførast taretråling i heile fredningsområdet, og at det blir tillatt å fiske med handsnøre, fiskestong, juksa, dorg, snurpenot og snurrevad, og line og garn djupare enn 50 meter. Saka blei behandla i eit kommunestyremøte 30. april 2025. ●

Øk fangsten med Autosett

ENKLERE BLIR DET IKKE

Sett på agn og slipp. For hav og ferskvann.

Autosett AS
Østre Løhnelier 69
4642 Søgne
909 32 416
www.autosett.no

AUTOSETT
NORWAY®

Luselarvar tilpassar seg djupt vatn

Mange oppdrettarar har gått over til å senke merdene ned på 20 – 60 meter for å halde laks og regnbogeaure under lusebeltet som tradisjonelt har vore i overflata.

Forsøk tyder no på at avkom av lus som lever på nedsenka fisk trivst betre i djupna. Det store spørsmålet er om denne tilpassinga er arveleg. Dette vert tema for vidare forskning. Vi kan i alle fall slå fast at lusa leikar katt og mus med oppdrettarane.

Norges Fritids og Småfiskerforbund meiner dette er endå eit argument for at tette oppdrettsanlegg er den rette løysinga for oppdrett i sjø. Rådet til oppdrettarane er å investere i tette anlegg i staden for nedsenka anlegg. ●

Fortsatt risiko for at oppdrettstorsken gyter i merd

FORVALTNING: I forrige nummer rapporterte vi om problematikken med oppdrettstorsk som gyter i merd og sprer gener til villlevende stammer.

TEKST OG FOTO: Lars Kongsvik

Fiskeridirektoratet har heldigvis fokus på problemstillingen, og meldte tidlig i oktober av direktoratets evaluering av tilsynet for sesongen 2024–2025 viser at næringen fremdeles har store utfordringer med å hindre at oppdrettstorsk modner og gyter i merd.

– Det foreligger nå en ny rapport som evaluerer sesongen 2024–2025. Denne viser at det fremdeles er utfordringer knyttet til å hindre modning og gyting i merd, og ingen vesentlig bedring i forhold til foregående sesong, sier fiskeridirektør Frank Bakke-Jensen.

Rapporten peker samtidig på at det er variasjoner mellom selskapene, men helhetsbildet viser at utfordringene gjelder på tvers av næringen.

Nye funn hos yngre fisk

For første gang ble det i sesongen 2024–2025 også gjennomført undersøkelser av torsk i sin første vinter i sjø.

– Her ble det avdekket at en betydelig andel hannfisk var gytemodne allerede på dette stadiet, sier Bakke-Jensen.

Funnene viser at risikoen for gyting oppstår tidligere enn antatt, og at utfordringen dermed er enda mer krevende enn tidligere vurdert.

– Med bakgrunn i utfordringene vi har sett de siste årene har det vært et forslag til forskriftsendringer ute på høring. Disse er nå vedtatt, og innebærer at oppdrettere får et tydeligere ansvar for å hindre at fisken gyter i merd, og at de skal ha nødvendige beredskapsplaner for å sikre at dette ikke skjer, slutter Frank Bakke-Jensen. ●

Finn rapport hos www.fiskeridir.no:

- Evaluering av tilsynssatsing modning og gyting i merd hos oppdrettstorsk sesongen 2024–2025

Finn rapport hos www.regjeringen.no:

- Krav om evaluering av kjønnsmodning og beredskapsplan mot gyting i merd

KREVENDE: Fiskeridirektør Frank Bakke-Jensen skjerpe oppdretternes ansvar for å løse problemene med at fisk gyter i merd.

Hummerteiner og krabbeteiner til salgs!

Standard og rektangulære skotteteiner i oransje, blått eller svart

5% rabatt til medlemmer av Småfisker'n

- Mål: 92 x 45 x 40 cm. Vekt: 14 kg.
- 2 x 125 mm inngangsringer, solide oransje plastinnganger + innerkalve/innerrom.
- Agnpose tilgjengelig fra toppen av teina.
- Hele teina er surret med 12 mm tau for å motvirke slitasje på nettet.
- Teinene ligger utrolig godt på bunnen og fisker meget bra!
- Leveres også i lettmodellen (9 kg) eller king size, king size light.
- Teinene våre kan leveres både i oransje, blått og svart nett.

KING SIZE skotteteiner

- Mål ; 108L x 54B x 48H
- leveres med 140 mm inngangsringer og enormt innerrom/hvilerom.

KING SIZE LIGHT skotteteiner

- Størrelsemessig midt mellom standard og king size, mål 102x50x48H, omtrent samme som Vestlandsteina, men med åpning i begge ender for enklere tømning av teina.
- Bestill nå for levering i august/september.

Ta kontakt med

SKAGERAK TRÅL OG NOTBØTERI A/S

Østerøya 244, 4625 Flekkerøy • post@skageraktral.no • www.skageraktral.no
Tlf. 38 10 02 36/915 98 110 • fax: 38 09 05 26

2026-reglene for fritidsfiske i sjøen

FORSKRIFTER: Dette er ikke ment som noen uttømmende innføring i reglene. Det finnes også lokale områdereguleringer en må forholde seg til.

Listen under peker på viktige punkt som en må rette seg etter/eventuelt undersøke nærmere i forhold til hvor i landet en bor. Er du av de som kun fisker til eget bruk, så er punktene A - E de mest aktuelle, men vær observant på punkt G i noen tilfeller.

Gå gjerne inn på direktoratets infoside: www.fiskeridir.no/fritidsfiske

Her er systematisert informasjon om mange tema innenfor fritidsfiske. Vær også oppmerksom på at alle reguleringer blir vurdert hvert år, og det kan inntre endringer både i løpet av et år og ved et årsskifte.

A. Generell redskapsbegrensning for fritidsfiskere:

Håndsnøre/stang

- 1 juksamaskin, men maks. 10 angler på maskinen i fisket etter makrell
- 210 meter garn – men maksimalt 165 meter i fisket etter torsk
- 300 linekrok
- 20 teiner eller ruser

For Oslofjorden utenom nullfiskeområdene kan en maksimalt bruke 10 teiner. For Oslofjorden utenom nullfiskeområdene kan en videre kun bruke håndsnøre i fangst av fisk.

NB! Husk at krabbeteiner skal ha to sirkelformede rømningshull - ett på hver side - nær bunnen, på minimum 80 millimeter. Dette er et tiltak for vern av hummeren. Teiner skal også være utstyrt med råtnetråd for at de ikke skal fortsette å fiske ubegrenset om de blir tapt.

Har du 165 meter bunngarn etter torsk og 45 meter garn som ikke fisker etter torsk (eks. flytegarn) så er det en mulighet for å utnytte 210 meter garn.

Det kan ikke brukes flere redskaper enn angitt selv om det er flere personer i båten eller om du har flere båter. Reglene gjelder pr. person og pr. båt.

B. Merking av redskap

All redskap skal merkes med eiers navn og folkeregistrerte adresse på minst et av vakene. Det er ikke tillatt å bruke redskap som ikke har vak. I tillegg skal teiner og ruser være merket med tilsvarende eieropplysninger direkte på redskapet. For teiner satt i lenke, skal hver enkelt teine merkes med eiers navn og folkeregistrert adresse. Også sanke- og samleteiner skal merkes med disse opplysningene.

C. Røktning

- Det er forbudt å la redskap, fortøyinger og andre gjenstander stå igjen i sjøen eller på sjøbunnen, uten grunn.
- Garn skal røktes minimum en gang per uke, men fiske etter noen arter noen stader er pålagt en annen røktingsplikt:
- I fiske etter torsk, hyse og sei skal garn røktes daglig. Liner skal røktes minst hver annen dag.
- I fiske etter breiflabb og kveite skal garn røktes minst hver fjerde dag.
- I fiske etter blåkveite, kvitlange og uer skal garn røktes minst annen hver dag.

D. Nedsenking av garn/forbud mot redskaps-typer/forbud mot fiske

- Det er totalforbud mot kveitefiske sør for 62 grader. Levedyktig kveite skal straks settes levende tilbake i sjøen.
- Det er forbudt å fiske etter reke med teiner i fritidsfisket i Oslofjorden
- Det er totalforbud mot fiske av torsk i Oslofjorden. Forbudet gjelder hele året innenfor en linje fra grensen Vestfold - Telemark og tvers over fjorden til grensen mot Sverige. Får du torsk i dette området skal du løse den forsiktig fra redskapen og sette den ut igjen.
- Det er hele året forbudt å fiske med garn innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige.
- Det er forbud mot fritidsfiske med garn på grunnere vann enn 25 meter i Skagerrak i perioden fra og med 1. juni til og med 15. august.
- Det er totalforbud mot fiske av ål for å bygge opp bestanden.
- Fra 1. mars til 30. september skal alle garn med maskevidde 32 mm eller større senkes ned slik at hele fangstdelen er 3 meter under havoverflaten. Dette er et tiltak for vern av laks og sjørøret.

NB! Statsforvalteren kan utvide nedsenkingsforbudet til hele året eller for garn uansett maskevidde. Sjekk gjeldende regler for ditt fylke.

- Det er forbudt å bruke ruser fra og med 1. mai til og med 30. september.

Tiltak for vern av hummer:

- Antallet hummerteiner og torskeruser kan til sammen ikke overstige 10 i hummerfiskeperioden.
- Minste maskestørrelse i bunngarn sør for 62 grader er 126 mm (10 omfar). Nord for 62 grader er minste maskestørrelse i garnfisket etter torsk 156 mm.

◀ STRENGE REGLER MED ETT UNNTAK:

Det er innført meget omfattende fiskeforbud i Oslofjorden. Men en av de få gruppene som ennå kan fiske fritt er barn på krabbejakt med håndholdt snøre. Se egen sak side 15.

FOTO: LARS KONGVIK

E: Fredningstid

En del arter er fredet deler av året, og der gjelder spesielle regler for hvordan en kan fange dem. Vi nevner spesielt:

Fredning av gyteplasser

- I Oslofjorden /Skagerak er det fra 2019 innført forbud mot fiske på en del gyteplasser for torsk fra 1. januar til 30. april. Se J-melding 54-2019.
- Kveite er fredet fra 20. desember til og med 20. april nord for 62 grader.
- Kveite er totalfredet sør for 62 grader
- Det er forbudt å fiske breiflabb med garn nord for 62 grader N fra og med 20. desember til og med 20. mai.

Hummer

- På kyststrekningen fra svenskegrensen til og med Vestland fylke er det tillatt å fange hummer fra 1. oktober klokken 08.00 til og med 30. november.
- For resten av landet er fisketiden fra 1. oktober klokken 08.00 til og med 31. desember.

Regler for høsting av hummer:

- Alle som vil fiske hummer må registrere seg og få tildelt et deltakernummer som vak og redskap skal merkes med i tillegg til vanlig merking.
- Hummer er bare tillatt å fiske med hummerteiner.
- Teiner skal være utstyrt med rånetråd for å hindre at tapte teiner fortsetter å fiske over lang tid.
- Hummerteiner skal ha minst én sirkelformet fluktåpning på minst 60 millimeter i diameter på hver side av teinen.
- Hummer tatt med annen redskap enn hummerteiner skal settes tilbake i sjøen.
- Hummerteiner skal røktes minst en gang pr. uke.
- Fritidsfiskere kan bruke maksimalt 10 teiner til fangst av hummer.
- For Oslofjorden utenom nullfiske-

områdene er det maksimalt lov å bruke 5 teiner til fangst av hummer.

- Hummer med utvendig rogn er fredet hele året og skal settes tilbake i sjøen.
- Felles minstemål for hummer i hele landet er 25 cm.
- Fra Lindesnes fyr til svenskegrensen er det innført maksimalmål på 32 cm for hummer.
- Den som vil oppbevare hummer i sjøen i desember måned, sør for Møre og Romsdal fylke, må melde fra til Fiskeridirektoratet og oppgi antall hummer og oppbevaringssted.
- Hummer kan ikke oppbevares i sjøen mellom 31. desember og 1. oktober.

Laks, sjørøret og sjørøye

- I 2021 ble det vedtatt en ny forskrift angående laks og sjørøret. Se lovdata.no og egen sak i Småfisker'n 01-2021.
- Det er vernesoner rundt mange bekker og vassdrag, kun fiske til spesielle tider og med spesiell redskap.
- Det er ikke lov med garnfangst.

F. Minstemål

Det er fastsatt minstemål for en del fiskeslag. Vi har tatt med følgende minstemål gjelder for fritidsfiske. Se også www.fiskeridir.no/fritidsfiske/minstemaal

Art	Område	Minstemål
Kveite	Nord for 62 grader	84 cm
Torsk	Sør for 64°N	40 cm
Torsk	N for 64°N innenfor 4NM av grunnlinjen	55 cm
Hyse	Sør for 64°N	32 cm
Hyse	Nord for 64°	40 cm
Sei for salg	Nord for 64°N	45 cm
Sei for salg	Sør for 64°N	40 cm
Rødspette	Hele landet	29 cm
Krabbe	Nord for Rogaland	13 cm
Krabbe	Rogaland til svenskegr.	11 cm
Hummer	Hele landet	25 cm
Stort kamsk.	Hele landet	10 cm
Sjøkreps	Hele landet	13 cm

Generelle regler

- Levende fisk under minstemål settes ut igjen.
- Kveite under minstemål settes ut igjen uansett om den er levedyktig eller ikke.
- For sei til egen husholdning eller agn gjelder ikke minstemål.
- For makrell tatt med krok eller garn gjelder ikke minstemål.

G. Omsetning fisk/skalldyr

- Fisk og skalldyr må omsettes gjennom eller med godkjenning av et av salgslagene.
- Fritidsfiskere har pr. nov. 2024 en maksimalkvote for omsetning av torsk på 1000 kilo sør for 62 grader og 2000 kilo nord for 62 grader.
- Fritidsfiskere etter torsk nord for 62 grader må registrere seg hvis de vil omsette fangst
- Ifølge havressursloven kan fritidsfiskere årlig maksimalt omsette for en verdi tilsvarende grensen for momspålagt registrering (kr. 50 000 pr. 2024)

H. J-meldinger og forskrifter

- Fiskeridirektoratet utsteder hvert år meldinger som regulerer fisket for kortere eller lengre tidsrom for gitte områder eller arter. Meldingene kunngjøres i kystaviser og på fiskeridirektoratet sine informasjonssider. Dette gjelder særlig når fisket innenfor en to-talkvote blir stoppet, og det ikke lenger er lov til å fiske denne arten for salg (f. eks makrell).
- Forskrift om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av villevende marine ressurser (høstingsforskriften) samt forskrift om høsting av hummer, inneholder uttømmende regler for hvordan en kan høste fra havet. ●

Kysttorskbestanden i sør:

– De fleste pile peker nedover

FORSKNING: Kysttorsken sliter – men hvor mye? Det har forskerne nå forsøkt å gjøre opp status for i sør og vest – der datakildene ikke er like gode som i nord.

TEKST: Erlend Astad Lorentzen

– **V**i vet ikke nok til å kunne anslå størrelsen på kysttorskbestanden. Men vi kan se at de fleste pilene peker nedover, sier havforsker Brian Stock.

For eksempel tyder trendene for fangst i forhold til innsats på en nedgang i opptil 80 prosent i Skagerrak, og 50 prosent på Vestlandet de siste 20 årene (data fra Havforskningsinstituttets referanseflåte).

De kommersielle landingene har sunket med 88 prosent på Vestlandet, 91 prosent i Agder og 98 prosent øst for Agder siden år 2000. Før dette lå de på omtrent samme nivå i 85 år.

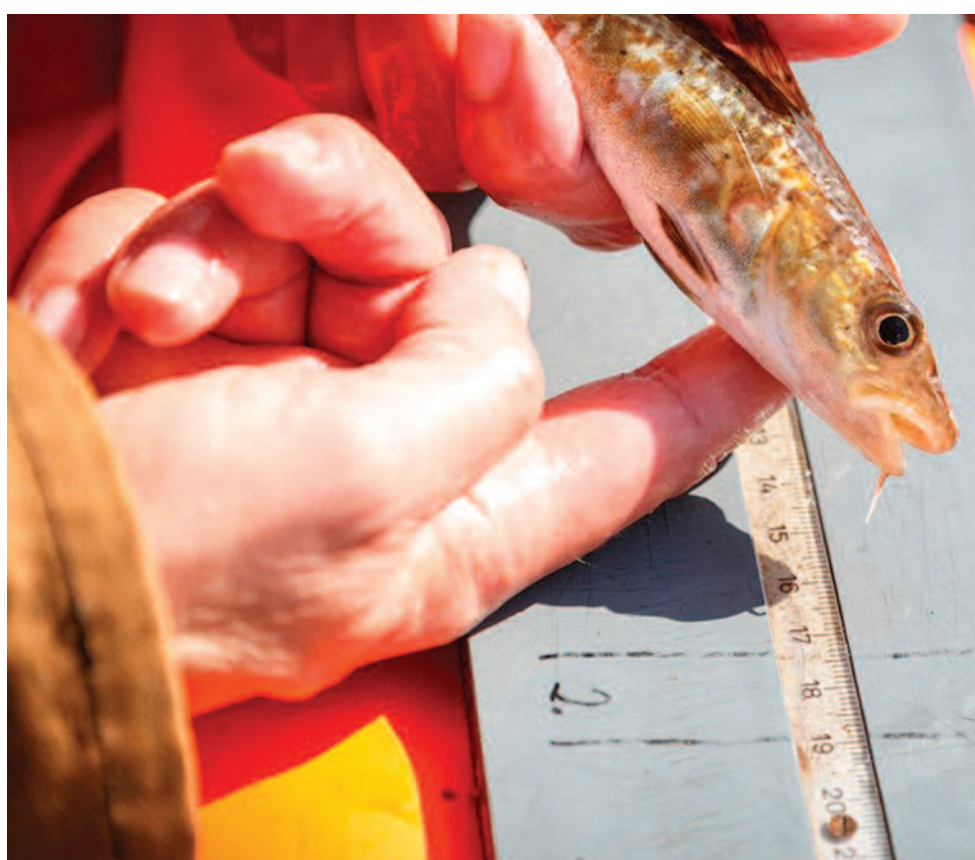
Blir tidligere kjønnsmodne

Torsken har til og med «krympet». Det er langt færre store torsker igjen i bestanden, og torskene blir kjønnsmodne tidligere enn før.

– Dette kan skje når fisketrykket er for høyt, men det finnes også andre mulige forklaringer, sier Stock.

To andre resultater fra statusgjennomgangen bekymrer også forskerne: Fiskestrykket er sannsynligvis høyere enn hva som er bærekraftig og det blir fanget for mange torsker som ikke har rukket å bli kjønnsmodne. Særlig i rekestrål og fritidsfiske med stang.

– Det er ikke mattilgangen som er problemet for kysttorsken i sør. Vi ser at tor-

sken som lever lengst øst i Skagerrak vokser bra, legger Stock til.

På 1980 tallet veide en to år gammel torsk 15 prosent mindre enn i dag. Den gangen hadde bare én av tre to år gamle torsker rukket å bli kjønnsmodne. I dag er det tre av tre.

Økt minstemål en «no-brainer»

Forskerne mener situasjonen krever tiltak, selv om de ikke kjenner torskebestanden i absolutte tall.

– Det aller viktigste vil være å øke minstemålet, spesielt siden vi kan ikke kon-

trollere fisket direkte med en kvote i dette området. Et maksimum for å ta vare på store individer, kan også vurderes, mener Stock.

I dag er minstemålet for torsk sør for Stad på 40 centimeter. Stock mener det bør være 55 centimeter på Vestlandet om torsken skal rekke å gyte, og minst 45 centimeter i Skagerrak.

Samtidig viser undersøkelser at fritidsfiskere fanger mange små, umodne torsker og de har svært dårlig kjennskap til minstemål. Kompetanseheving er dermed også nødvendig.

ne

▼ **LITEN TASS:** Denne ung torsken ble målt i forbindelse med hummerovervåkning i Vestland. – Vi vet ikke nok til å kunne anslå størrelsen på kysttorskbestanden. Men vi kan se at de fleste pilene peker nedover, sier havforsker Brian Stock.

FOTO: ERLEND A. LORENTZEN/HI

Fjordlinjer kan beskytte

Et annet tiltak kan være å definere fjordlinjer, som begrenser fiskemulighetene innenfor.

– Den genetiske sammensetningen hos kysttorsk i sør er kompleks. Du har alt fra lokal fjordtorsk på den ene siden og en mer havtype torsk med tydelige nordsjøgener på den andre, sier havforsker Brian Stock.

De lokale bestandene av fjordtorsk er de minste og mest sårbare. Det er disse forskerne mener kan ha godt av en form for geografisk beskyttelse. ■

RESSURS: Nordaustarktisk sei kan bli 130 cm lang og veie 20 kg. Den har en levealder på opptil 30 år. FOTOGRAF: MAREANO / HI

Kva veit du om ein traust kjenning?

Nordaustarktisk sei

FORSKNING: Sei finst berre i Nord-Atlanteren og seien i det nordaustlege Atlanterhavet vert delt i seks bestandar.

Dei har hovudområde vest av Irland, vest av Skottland, ved Færøyane og Island, i Nordsjøen og på norskekysten nord for 62°N. Det er også ei lita stamme på grensa mellom Canada og USA.

Merkeforsøk viser at det kan vera stor utvandring av ungsei til Nordsjøen, og av eldre fisk frå meir nordlege område til Island og Færøyane. Det er få eksempel på innvandring til Norskekysten.

Sei har ein muskuløs kropp og er ein god synjar. Han er lett å kjenne på det svake underbitet og den rette sidelinja. Sei førekjem både pelagisk og som botnfisk, frå 0 til 300 meters djup. Sei opptreir ofte i tette konsentrasjonar og står pelagisk der straumen konsentrerer byttedyra.

Hovudføda for den yngste seien er raudåte, krill og andre pelagiske krepsdyr, medan eldre sei i aukande omfang også beiter på sild, brisling, kolmule, augepål og hyseyngel. Stor sei følgjer norsk vårgytande sild ut i

Norskehavet, av og til heilt til Island og Færøyane.

Viktigaste gytefelt er frå vest av Shetland til Tampen, Vikingbanken, bankane utanfor Møre og Romsdal, Helgeland, Lofoten og Vesterålen. Egg og larver vert førte med straumen og yngelen etablerer seg i strandsona langs kysten frå Vestlandet og nordover til det søraustlege Barentshavet, og vandrar ut i Nordsjøen og til kystbankane lenger nord som 2–4-åring. ■

Fakta om sei (*Pollachius virens*)

Andre norske namn: Kod, seikod, mort, palemort, grønspar, pale

Familie: Torskefamilien

Maks storleik: 20 kg og 130 cm

Levetid: Opptil 30 år

Leveområde: Langs norskekysten frå Stad til Kolahalvøya

Hovudgyteområde: På kystbankane frå Lofoten til Nordsjøen

Gytetidspunkt: Om vinteren med topp i februar

Predatorar: Sel og kval

Føde: Raudåte, krill og andre pelagiske krepsdyr, sild, brisling, kolmule, augepål og hyseyngel

Særtrekk: Opptreir i tette konsentrasjonar, står ofte pelagisk der straumen konsentrerer byttedyra

• • • • •
VIKørsta

Flytebrygger og marinaanlegg

- Markedets beste kompetanse
- Høykvalitets produkter
- Størst utvalg i standardprodukter
- Fleksibilitet i spesialløsninger
- Prosjektering
- Montasje
- Service og vedlikehold
- ROV inspeksjon

www.vikorsta.no

a SAFEROAD® company

Garnbua.no

Vi sender til hele Norge

🛒 Kun 99,- frakt -
uansett hvor du bor eller
hva du handler. ♦

Vi monterer våre egne
bakkelineer for hånd, og
lagerfører kvalitetsgarn
fra Danmark.

Glupsk redningspatrulje:

Steinbit spiser opp problemet

FORSKNING: Steinbit omplasseres for å bidra til å redde tareskogen. Hvordan? Med kråkebolle på menyen. Så utenfor Hammerfest foregår det derfor et spennende «flytteprosjekt».

TEKST: Vibeke Lund Opdal

Havforskere har flyttet steinbit til kunstige tareskoger i Melkøysundet.

– Om de trives i sitt nye hjem, er målet at de skal bøte på et annet problem: kråkebolle, sier havforsker Hans Kristian Strand.

Kråkebolle er nemlig verdensmestre på å spise opp tareskog. Om de får holde på uforstyrret, kan de forvandle den blå skogen til en ørken.

Men en rovfisk – som en glupsk steinbit – kan hamle opp med bollene, og potensielt gi tareskogen pusterommet den trenger for å komme seg igjen.

«Tvangsflyttes»

Steinbiten ble populær som matfisk på 1960-tallet, men bestanden tålte ikke at så mange ville ha den på mid-dagsfatet.

– Nå ønsker vi å se om steinbiten kan reetableres i områder der den har vært nærmest utryddet, for å finne ut om den kan bidra til å holde kråkebollene i sjakk, forklarer Strand.

«Flyttesjauen» bygger på tidligere forsøk med steinbit i Porsangerfjorden og kunstig tareskog som ble satt ut i Melkøysundet i fjor.

– Neste trinn er å analysere hvordan steinbitene beveger seg, og om de begynner å bruke de kunstige tareskene som fast tilholdssted, sier Strand.

20 steinbiter ble fanget ved kysten og fraktet til sitt nye hjem i Melkøysundet.

Steinbiten overvåkes

Steinbitene er utstyrt med akustiske sendere og ble sluppet i nærheten av de kunstige revene.

– Vi ønsker å se om en reetablering kan bidra til å gjenskape balanse i økosystemet. Dette er første gang vi flytter en toppredator inn i kunstig tareskog i nordnorske fjorder, forteller forsker Esben Moland Olsen.

Et nettverk bestående av ti lyttebøyer registrerer hvor fisken beveger seg. Dataene skal brukes til å finne ut om steinbiten blir værende i området, og om de benytter seg av den nye tareskogen.

– Hvis steinbitene etablerer seg her og begynner å beite på kråkebolle, kan det bidra til å bryte en negativ spiral som holder området nedbeitet, som følge av kråkebollene.

Skalerbar restaurering

Det er tidligere vist at man kan bruke dykkere eller kalk til å fjerne kråkebolle, men slike metoder er tidkrevende og kostbare å gjennomføre i større skala. Det er også usikkert hvor varige effektene av slike tiltak vil være.

– Kråkebollene har også sin plass i økosystemet, men deres naturlige fiender må være til stede i tilstrekkelig antall om

bestanden ikke skal komme ut av kontroll. Men det er sannsynlig at det vil være mest effektivt kombinere ulike teknologier og tilnærminger, sier havforsker Hans Kristian Strand. ■

▲ KLAR TIL INNSATS:

Kanskje blir det andre boller når en glupsk redningspatrulje bestående av merket steinbit flytter inn i de kunstige tareskogene i Melkøysundet.

FOTO: ERLING SVENSEN/Hi

▼ FORBEREDELSE:

Havforsker Esben Moland Olsen måler en av de nylig merkede steinbitene.

FOTO: HANS KRISTIAN STRAND/Hi

Sommerens vakreste eventyr starter hos oss!

Vi har over 30 år med fagkunnskap, service og entusiasme i ryggmargen. Vi vet hva du trenger. Kom innom butikken for sikre tips og gode tilbud!

SE VÅR NETTBUTIKK WWW.JAKTOGFRILUFT.NO

Du kan også ringe inn eller sende din ordre på e-post:
ORDRETELEFON 37 06 07 00 - POST@JAKTOGFRILUFT.NO

Jakt&Friluft

WWW.JAKTOGFRILUFT.NO

ARENDAL: Bryggeriveien 4, 4848 Arendal | **GJØVIK:** Welhavensgate 1, 2821 Gjøvik

Konkurransen:

Utkastkandidat?

FOTO: HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Kanskje du har fått en slik på kroken eller i garnet, kanskje du bare kastet den ut igjen... Men hvorfor gjorde du det?

Vi spør som vanlig etter norsk og latinsk navn. I tillegg spør vi om det er noe i veien for å spise denne fisken?

Svar sendes innen utgangen av februar til Småfisker'n v/Lars Kongsvik, Sagstadvegen 11, 5243 Fana. Merk konvolutten *Konkurransen*. Du kan også sende svar til smaafiskern@outlook.com, sett *Konkurranse* i emnefeltet.

Vinneren trekkes blant de som leverer riktig svar. ■

Svar på konkurransen nr 1/25:

Agurkmanet

Riktig svar denne gangen var agurkmanet, med det latinske navnet *Beroe cucumis*. Og navnet *cucumis* betyr jo rett og slett agurk på latins. Den heldige vinneren denne gangen var Gunnar Mathisen i Moss. Premie er sendt!

Hos havforskningsinstituttet kan vi lese følgende om denne arten:

Agurkkammaneten finnes langs hele norskekysten. Den ligner en rosa, gjennomsiktig «pose», er oval, har munnåpning i ene enden og åtte langsgående rader med flimmerhår (kamrekker).

Agurkkammanet (*Beroe cucumis*) er den vanligste av *Beroe*-artene i norske farvann. Arten kan lett forveksles med den nære slektningen dvergagurkkammanet (*B. gracilis*), men denne har en mer sydlig utbredelse og forekommer mer sjeldent, hovedsakelig langs kysten av Sør-Norge.

Føde

Agurkkammanet lever utelukkende av andre kammaneter, som lobekammanet, amerikansk lobekammanet, kulekammanet). Agurkkammaneten er en aktiv jeger som svømmer og leter etter bytte, som den oppdager ved hjelp av kjemiske stoffer i vannet («lukt»). Når maneten oppdager et byttedyr, åpnes munnåpningen og byttet slukes helt. Hvis byttedyret er for stort, kan den bite

av små biter ved hjelp av kraftige hår (makrosilier) som sitter langs kanten av munnåpningen og som fungerer som en slags «tenner». Av og til ser man agurkkammaneter med hele byttedyr inne i kroppshulen, godt synlig gjennom den transparente kroppsveggen.

Livssyklus

Kammaneter lever fritt i vannmassene gjennom hele livssyklusen, og de befruktede eggene utvikler seg direkte til

nye maneter. Kammaneter er tvekjønnede (hermafroditte), men har ikke evne til selvbe-fruktning.

Agurkkammanet forekommer ofte i sammenheng med oppblomstringer av andre kammaneter, for eksempel lobekammanet, og det kan da føre til at populasjonen hos andre kammaneter kollapser. På den måten har agurkkammanet en viktig økologisk rolle ved å kontrollere og redusere masseforekomster av andre kammaneter. ■

Fakta om agurkmanet

Norske navn: Agurkkammanet, agurkmanet

Størrelse: Inntil 16 cm

Hvor: Hele norskekysten. Utbredt i Atlanterhavet

Kjennetegn: Oval, med munnåpning i ene enden. Ligner en «pose». Rosa farge, gjennomsiktig. 8 langsgående rader med flimmerhår (kamrekker).

Forvekslingsart: Dvergagurkkammanet (*Beroe gracilis*).

Fun fact: Det latinske artsnavnet *cucumis* betyr rett og slett agurk.

FOTO: HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

HELE LANDET FRA SYD TIL NORD

NFSF foreningsoversikt

SMÅFISKER'N ONSØY/RÅDE

Formann Torbjørn Halvorsen:
Gamleveien 50, 1642 Saltnes
☎ 974 95 044
✉ halvorsen.tb@gmail.com

Kasserer Stig Østenrød:
Sønningaveien 10A, 1626 Manstad
☎ 900 85 577
✉ stig.ostenrod@yahoo.no

SMÅFISKER'N MOSS/RYGGE

Formann Thorbjørn Andersen:
Grefsrødveien 6, 1560 Larkollen.
☎ 908 82 736
✉ andersen.thorbjorn@gmail.com

Kasserer: Lars Einar Fjerbæk:
Ekholtveien 89, 1526 Moss
☎ 924 68 312
✉ lars.fjerbek@gmail.com

SMÅFISKER'N TØNSBERG & OMEGN

Formann Frode Hansen:
Velleveien 29, 3118 Tønsberg
☎ 404 61 817
✉ frode.hansen1@online.no

Kasserer Stener Pettersen:
Magnesvei 5, 3151 Tolvsrød
☎ 920 39 156
✉ stenepe@online.no

SMÅFISKER'N STAVERN OG LARVIK

Formann Per Ivar Gundersen:
Askeveien 11, 3274 Larvik
☎ 950 66 959
✉ per.ivar.gundersen@sf-nett.no

Kasserer Harald Larsen:
Soleieveien 12, 3268 Larvik
☎ 911 88 923
✉ harald.larsen@outlook.com

SMÅFISKER'N TELEMARKE

Formann Per Tveit:
Tømmervn. 37, 3943 Porsgrunn.
☎ 911 15 732
✉ ptveit@online.no

Kasserer Åse Hermansen:
Borgetun 23, 3711 Skien
☎ 909 50 759
✉ asehermansen@gmail.com

SMÅFISKER'N RISØR/ TVEDESTRAND

Formann Arne Thorvald Aanonsen
Dypvågveien 273,
4904 Tvedestrand
☎ 913 46 200
✉ arnethaanonsen25@gmail.com

Kasserer Iain Williams:
Dypvågveien 31, 4904 Tvedestrand
☎ 977 87 091
✉ lkw1972@icloud.com

SMÅFISKER'N ARENDAL

Formann Øyvind Jørgensen:
Lokesvei 42b, 4846 Arendal
☎ 900 26 177
✉ granvik-as@outlook.com

Kasserer Kjartan Telle:
Liaveien 10, 4815 Saltrød
☎ 480 23 563
✉ kjartanliv@gmail.com

KRISTIANSAND OG OMEGNEN

Formann Stein Otto Andersen:
Sigynsvei 2C, 4631 Kristiansand S
☎ 913 49 489
✉ steinottoandersen@gmail.com

Kasserer Tor Aagedal:
Konvallvn. 4, 4620 Kristiansand
☎ 918 73 535
✉ tor.aagedal@gmail.com

NFSF AVD. ROGALAND

Kontakt: Lars Kongsvik
Sagstadvei 11, 5243 Fana
☎ 959 78 566
✉ kongsviklars@gmail.com

BJØRNAFIJORDEN FRITIDSFISKARLAG

Formann Magnus Lyssand:
Håvardsvegen 53, 5200 Os
☎ 56 30 53 69 - 975 22 586
✉ magnuslyssand@yahoo.no

Kasserer Vermund Halhjem:
Bjørnavegen 19, 5200 Os
✉ vermund.halhjem@hotmail.no
www.ossmaafiskarlag.no

NFSF AVD. SOGN OG FJORDANE

Leiar Ottar Nygård:
Pernesvegen 23, 6717 Flatraket.
☎ 918 60 683
✉ ottar.nygard@gmail.com

Kasserer Kåre Nyheim:
Seljevegen 784, 6717 Flatraket
☎ 412 58 872
✉ kmnyh@online.no

NFSF AVD. MØRE OG ROMSDAL

Kontakt: Lars Kongsvik
Sagstadvei 11, 5243 Fana
☎ 959 78 566
✉ kongsviklars@gmail.com

LOFOTEN FRITIDSFISKERLAG

Frank Anders Hansen
Nyheim 21, 8372 Gravdal
☎ 400 99 402
✉ frank@frah.no

Kasserer Roger Pettersen:
Bjørklia 4, 8370 Gravdal
☎ 911 24 240
✉ rogep@online.no

Meld deg inn i NFSF

Gjennom medlemskap i NFSF får du del i en rekke fordeler, og du bidrar til å styrke vår felles sak.

Er dette noe for deg, så meld deg inn via

www.smaafiskern.no

- eller benytt kupongen under.

Årskontingenten fastsettes av lokallaget
(for tiden kr 150 - 300).

Vi kan tilby deg:

- Et høringsorgan som taler din sak overfor myndighetene
- Juridisk rådgivning
- At du gjennom lokalforeninger treffer sjøens folk med de samme interessene som du
- At du får anledning til å delta på sosial tiltak som skalldyr-aftener, bacalaofest, bryggefest, fiskekonkurranser og småfiskerfestivaler.
- At du sammen med andre får delta på kurs i rusebinding, garnfelling og redskapstell
- At du mottar forbundsbladet «Småfisker'n» helt gratis.

Ja takk!

Jeg melder meg inn som medlem i Norges Fritids- og Småfiskerforbund, og får tilsendt informasjon fra nærmeste lokallag. Som medlem mottar jeg medlemsbladet «Småfisker'n» gratis to ganger i året.

Navn:

Adresse:

Postnr.

Poststed

Tlf:

E-post :

Norges Fritids-
og Småfiskerforbund
Sagstadvegen 11
5243 FANA

FISKE, BÅT OG FRITID SIDEN 1987

Sotranot AS
Bildøyvegen 7, 5353 Straume
56 33 59 50
Mail@sotranot.no
Nettbutikk: www.sotranot.no

Sotranot as

RETURADRESSE:
Lars Kongsvik
Sagstadvegen 11
5243 FANA

Vi tar oss av små og store

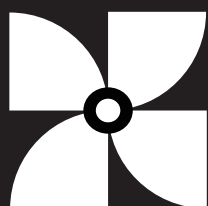
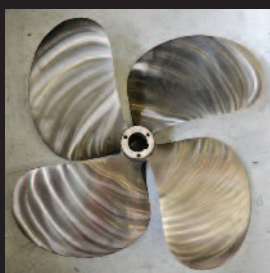
PROPELLSKADER

– og resultatet blir alltid godt som nytt!

FØR

ETTER

**SVEIS &
PROPELL
SERVICE**

**Gode priser -
ta kontakt for
tilbud!**

Svein Orrebakken
Hegglandsdalsvegen 273
5211 Os

Mob. 404 08 424
www.propellservice.no
post@propellservice.no

**Salg av nye og brukte
propeller, propellutstyr
og annet båtutstyr. Alt
i propellreparasjoner.**

- **ALUMINIUM • STÅL**
- **BRONSE • RUSTFRITT**

Til alle redere/båteiere: Vi har den glede å tilby service og reparasjon på alle typer propeller, uansett størrelse eller skadens omfang (brudd, skade, tæring, stigningsendring, polering, bytte av nav, avbalansering, m.m.

**Reparasjonen av propellen
vil aldri koste mer enn
halvparten av ny pris.**

- **Fast pris**
- **Garantert arbeide**
- **Rask levering**

**Vi er forhandler for de
fleste propellmerker:**

- Michigan
- Federal
- Columbian
- Radice
- Mikado
- Teinbridge
- Hamble
- Gori
- Flex-o-fold
- Max-prop
- Ballistic
- Rapture
- Yanmar
- Volvo
- Foldepropeller
- Seilpropeller

Alle propeller blir kontrollert og balansert før levering.

Tenk på reservepropell som stepphjul.

Vi sender post/postoppkrav over hele landet.